

Broliai ir sesės šauliai, žurnalo „Trinitas“ skaitytojai,

pagarba, padėka, pasitikėjimas ir pasiryžimas. Tokius žodžius norisi ištarti kalbant apie išeivijos šaulius, skaudama širdimi, ne savu noru pasitraukusius iš Tėvynės. Pagarbos ir padėkos nusipelnė visi, kurie prieš pusę šimtmečio išeivijoje, taip pat ir vėliau, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nepaisydami visų kliūčių ir sunkumų, iškėlę garbingai nešė ir neša šaulių vėliavą. Didelės daugumos pirmųjų kuopos atkūrėjų ir pradininkų jau nebėra tarp mūsų, bet jų šviesus pavyzdys bei pasiaukojimas išliko uždegančiu žiburiu šiandien ir ateityje. Pasitikėjimas ir pasiryžimas yra būtini mums, dabartiniams šaulių veiklos pasekėjams ir vadovams.

Paskutiniame savo naujametiniame sveikinime šauliams Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjas Vladas Putvinskis-Pūtvis pabrėžė, kad mūsų tautos ir mūsų pačių galios ir jėgos yra ištis didelės, bet jos neveikia, iki jų nesukelia pasitikėjimas ir siekti užsibręžto tikslo pasiryžusi valia.

Išeivijoje gyvenantiems šaulių organizacijos nariams tenka sutikti su faktu, kad šiuo metu mūsų gretos nėra gausios, tačiau, nepaisant to, visiems užjūryje gyvenantiems lietuviams noriu patarti – savo veiklą pradėkite nuo mažų žingsnių, kaip tai darė pirmieji šauliai. Lietuvai reikia užsienio kraštų organizacijų, valdžios atstovų, kurie būtų palankūs mūsų šaliai ir galėtų vienu ar kitu būdu jai pagelbėti, palankumo. Tačiau Lietuvai dar labiau reikia pačių lietuvių – Tėvynei brangus kiekvienas, kurio širdyje dega arba dar tik žiebiasi šventa meilės gimtajam kraštui ugnelė. Lietuvai reikia mūsų – šiapus ir anapus Atlanto gyvenančių brolių bei sesių nuoširdžių, aktyvių, nesavanaudiškų darbų vienintelės Tėvynės labui ir gerovei.

Šiandien Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje pagrindinis uždavinys išlieka nepasikeitęs – misionieriškai ieškoti žmonių, turinčių meilės Lietuvai kibirkstėlę, padėti tai kibirkštei tapti ugnele, o šiai įsiliepsnoti galinga liepsna, matoma abiejuose plataus vandenyno krantuose.

Sigitas Savickas

Gen. Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos (Čikaga, JAV) vadas

ŠIAME NUMERYJE

- 3. Zapyškio seniūnijoje atstatyta žeminė
- 5. Didžiosios Kovos partizanų apygardos kovų takais
- 6. Keliauti partizanų takais – ugdyti stiprią dvasią
- 7. „Oi neverk motušėle...“
 - ★ Tai mūsų pareiga
- 8. 1863-ųjų sukilimo aidai
- 10. Tada apsisprendėme – būsimė laisvi
 - ★ Į sąskrydį savęs išbandyti
- 11. Paminklas partizano motinai
 - ★ Prisiminimo diena – Vėlinės
- 12. Atostogos – kariškiams mokslams
- 14. Šauliai minėjo 140-ąsias V. Putvinskio-Pūtvio gimimo metines
- 16. „Saja“ minėjo V. Putvinskio ir savo organizacijos gimtadienį
- 17. Čikagos Gen. T. Daukanto kuopai 50
- 18. Veržlumas, atsakomybė, vienybė – tai MES!
- 20. Šaulių sportininkai įsibėgėja
- 22. Mūsų sportininkai skina laurus ne tik Lietuvoje
 - ★ Jaunieji šauliai mokėsi naktį

- 24. Kovoti su ugnimi mokosi ir jaunimas
- 25. „Lagaminų kartos“ mentaliteto ypatumai
- 28. Į Lietuvą – po draugą iš užsienio...
- 34. Vertingos knygos sutiktuvs – visada šventė

„TRIMITAS“ 2013 m. Nr. 5(1289) Lietuvos šaulių žurnalas

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn. Atkurtas 1990 m. liepos mėn. Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA www.sauliusajunga.lt

REDAKCIJOS KOLEGIJA: Plk. Antanas Plieskis, LŠS vadas. Vytautas Pečiulis, LŠS išeivijoje vado pavaduotojas. Jonas Andriuškevičius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Saulius Bytautas, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės kapelionas. Prof. Arimantas Dumčius, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys. Jonas Godliauskas, Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys. Pranas Trakinis, Telšių apskr. Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės šaulys. Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis, Panevėžio apskr. šaulių 5-osios rinktinės šaulys.

Redaktorė Lolita Sipavičienė, **korespondentas** Valdas Kilpys, **kalbos redaktorė** Danguolė Narbutienė, **dizainerė-maketuotoja** Rūta Deksnė

Pirmajame, antrajame, ketvirtajame viršeliuose – V. Kilpio nuotraukos

„Trimito“ redakcijos adresas: Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva tel.: (8~37) 22 46 47, (8~685) 6 53 01 El. p. redakcija@sauliusajunga.lt Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje: JAV J. R. Butkus, **Kanadoje** V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratorai SEB bankas Sąskaitos Nr. LT86 7044 0600 0340 4026

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių mintimis. Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.

Spausdino KOPA, dizaino ir leidybos UAB, Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas. Tiražas 1030 egz.

© Trimitas, 2013
ISSN 1392-4753

Zapyškio seniūnijoje atstatyta žeminė

Rugsėjo pabaigoje Kauno rajone, Zapyškio seniūnijoje, Drapakampio miške, vyko išskirtinis renginys. Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Kauno rajono 9-osios kuopos vado Gedvydo Celiešiaus rūpesčiu gausiai šauliams ir „šauliukams“ palaikant bei Ežerėlio girininkijos pareigūnams padedant buvo atstatyta ir pašventinta Papiškės–Novos partizanų žeminė.

Romantikos partizanų žeminėje maža...

Stovykloje rasti daiktai itin traukė dėmesį

Renginys sutraukė itin daug jaunimo. Dalyvavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis, LR Seimo nariai, Kauno rajono savivaldybės vadovai, Zapyškio ir Ežerėlio seniūnijų, vietos bendruomenės ir mokyklų atstovai. Jaunieji šauliai užtikrino tvarką, stovėjo vėliavų garbės sargyboje. LŠS štabo Garbės sargybos kuopos šauliai trimis salvėmis pagerbė žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą.

Įdomu tai, kad renginyje dalyvavo ir prisiminimus pasakojo šioje vietoje

besislapstęs partizanas Vytautas Balsys–Uosis. Anot rezistentų, šiose vietose būta itin aktyvaus pasipriešinimo okupantams. Šalia atstatytos žeminės žuvo jo tėvas su bendražygiu. Dar sovietmečiu V. Balsys pastatė atminimo kryžių, tačiau žeminė buvo visai sunykusi. „Džiaugiuosi mūsų jaunimu, kuris aktyviai prisidėjo prie žeminės atstatymo“, – sakė partizanas. Jaunimo temą plėtojo ir LŠS vadas ats. plk. A. Plieskis: „Šiandien labiau noriu kreiptis į čia susirinkusį jaunimą, – sakė vadas, – tik nuo jūsų priklauso tokių vietų ir istorinės atminties išsaugojimas.“

Pasak vieno iš žeminės atstatymo iniciatorių G. Celiešiaus, dabar žeminė turėtų tvirti ilgus metus, nes atnaujintos ir pakeistos laikančiosios konstrukcijos, iškastas

gruntas. Malonu konstatuoti, kad nemažai darbo nuveikė ir šauliai. „Žeminių iki mūsų dienų nėra daug išlikę. Todėl svarbu suskubti jomis pasirūpinti. Pernai Lietuvos šauliai atstatė žeminę Ariogalos miškuose. Papiškės–Novos bunkeris yra ne paskutinis mūsų prikeliamas objektas. Nes viena iš svarbiausių šaulių užduočių – saugoti ir puoselėti tautos istoriją“, – kalbėjo G. Celiešius.

Šių metų birželį Papiškės–Novos partizanų stovyklavietė įrašyta į Kultūros vertybių registrą.

Lietuvos partizanai plačiai naudojo žemines, kurias dažniausiai įrengdavo miškuose, taip pat ūkininkų sodybose: gyvenamuosiuose namuose, tvartuose, prie šulinių.

Valdas Kilpys

V. Balsys (dešinėje) mena šią pokario žeminę...

Gausus būrys moksleivių tądien papildė jaunųjų šaulių gretas

Garbės sargybos kuopos šaulių salvės skirtos laisvės kovotojams pagerbti

Autoriaus nuotraukos

Didžiosios Kovos partizanų apygardos kovų takais

Daug metų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga organizuoja žygius Lietuvos partizanų kovų vietomis. Rugsėjo 14 d. surengtas 40-asis – Didžiosios Kovos partizanų apygardos kovų keliais. Ir vėl Lietuvos šaulių sąjunga buvo viena iš žygio organizavimo pagrindinių rėmėjų bei pagalbininkių.

Didžiosios Kovos partizanų apygarda pradėjo formuotis dar 1944 m. vasarą. Frontas, kažkada nužygiavęs iki Kaukazo kalnų ir Stalingrado Rytuose, pralaimint vokiečių karo mašinai, grįžo į Lietuvą. Liepos 13–14 d. „nenugalimoji“ Raudonoji armija „išvadavo“ Kaišiadoris, Žiežmarių ir Žaslius. Sugrįžus bolševikams, Kaišiadorių apylinkėse prasidėjo represijos, žmonių areštai, prievartinė mobilizacija į Raudonąją armiją. Tačiau dauguma vyrų nepanoro tarnauti okupacinėje kariuomenėje ir žūti už Tėvynės okupantus, nes daugelis jau buvo nukentėję pirmosios sovietinės okupacijos metu. Taigi vieni slapstėsi namuose įrengtose slėptuvėse, kiti pasitraukė į miškus, pradėjo burtis vietinių vyrų ginkluoti būriai, kurie vėliau įsiliejo į vieningą antisovietinį partizaninį judėjimą – Lietuvos laisvės kovų sąjūdį. Didžiosios Kovos apygardos partizanų organizatoriumi ir pirmuoju vadu tapo buvęs Kaišiadorių geležinkelio stoties apsaugos policininkas Jonas Misiūnas–Žalias Velnias. Vėlesni vadai – Mykolas Kareckas–Serbentas ir Alfonsas Morkūnas–Plienias. Kaišiadorių apskrities teritorijoje veikė Didžiosios Ko-

E. Anupraičio nuotr.

vos A rinktinė (kitoje Neries pusėje – B rinktinė), kuri 1950 m. faktiškai buvo likviduota: tam didžiausią įtaką turėjo į partizanų gretas infiltruotų sovietinių agentų išdavikiška veikla. Nepaisant to, pavieniai partizanų būriai su okupantais kovėsi iki 1954 m. Vienas iš žymiausių mūšių įvyko 1945 m. balandžio 12 d. prie Guzonių ir Pašulių kaimo. Sovietiniai kareiviai gausiomis pajėgomis puolė A. Zdanavičiaus–Morkos ir J. Mickevičiaus–Žvirblio būrių stovyklavietes. 25-ių žmonių Žvirblio partizanų būrys be didelių nuostolių prasiveržė pro apsupties žiedą. Morkos būrys stojo į mūšį. Visi 12 būrio partizanų žuvo. Keliskart didesnių nuostolių patyrė sovietinė kariuomenė. Partizanai buvo palaidoti Pašulių kapinėse, o laidotuvėse dalyvavo apie 200 partizanų.

Tokią istoriją mename ir siekiame, kad ją gerai įsimin-

tume visi, ypač jaunuomenė. Todėl smagu, kad šiemet žygyje dalyvavo Kaišiadorių, Kauno, Jonavos, Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Pakruojo, Biržų, Trakų ir kitų miestų kuopų šauliai, įvairių miestelių moksleiviai. Žygio pradžia – Kaišiadorių Didžiosios Kovos apygardos partizanų koplyčia, kurios juodo granito plokštėse įrašytos 358 šiose apylinkėse žuvusių partizanų pavardės. Beje, ne kartą plokštės buvo nuniokotos nežinomų vandalų. Architektas S. Petrauskas papasakojo apie koplyčios statybą, žuvusių partizanų palaikų užkasimo vietų paieškas, o muzikos mokytojo Č. Krikščiūno vadovaujamos mokinės padainavo partizaninių laikų dainas, kurioms pritarė susirinkusieji. Padėję gėlių ir uždegę žvakutes žygio dalyviai išvyko į Žaslius. Sustojome miestelio aikštėje, netoli buvusio sribyno, kur pokariu buvo kalinami ir kankinami žmonės. Kaišia-

dorių muziejaus direktorius O. Lukoševičius papasakojo apie partizaninį judėjimą šiame krašte ir sovietų vykdytas represijas. Reikėtų paminėti, kad 1946–1947 metais Žaslių mokyklos direktoriumi dirbo A. Lukša–Arūnas (legendinio Lietuvos partizano J. Lukšos–Daumanto brolis, kuris buvo didelis vietos partizanų pagalbininkas ir ryšininkas).

Iš Žaslių kelias suko į Kaukinės kaimą, kur pastatytas kryžius žuvusiems partizanams. Kryžiaus pastatymo iniciatorius – buvęs politinis kalinys A. Pilks – papasakojo apie kaimo ir apylinkių partizanus, paminėjo penkis žuvusius brolius Kuzinevičius. Kaišiadorių muziejaus direktorius O. Lukoševičius kalbėjo apie turtingą kaimo istoriją ir narsius kaimo vyrus, kurie dalyvavo 1830–1831 metų sukilime (netoliese stovėjo vieno iš sukilimo vadų G. Oginskio dvaras), griebėsi ginklų per 1863 m. sukilimą, šiose vietose vyko 1919 m. nepriklausomybės kovos. Prie kryžiaus šaulys M. Bieliauskas perskaitė eilėraštį apie partizanų vadą Klajūną. Lietuvos šaulių sąjungos štabo Garbės sargybos kuopos šauliai, vadovaujami V. Apanasenko, trimis šūvių salvėmis pagerbė žuvusius partizanus, Lietuvos valstybę ir laisvą Lietuvą.

Grįžtant autobusų ir lengvųjų automobilių kolona trumpai stabtelėjo prie paminklinio akmens miško pakraštyje – pagerbė žuvusius partizanus. Prie Kruonio

stūksančiame Gojaus miške, kur buvo užkasami žuvę partizanai, sužinojome apie krašto partizanų kovą ir šio miško partizanų įamžinimo kompozicijos pastatymo istoriją. Galvas nulenkėme prie netoliese esančio kryžiaus, skirto 1946 m. vasario 16 d. žuvusiems trims partizanams.

Paskutinis žygio taškas – Rumšiškių liaudies buities muziejus. Visi susirinkome tremties ir partizaninio pasipriešinimo memoriale prie tremtinių jurtos. Reikia pabrėžti, kad rengiant šį atminimo kampelį daug darbo ir iniciatyvos įdėjo LŠS įkūrėjo ir ideologo V. Putvinskio anūkas R. Pūtvis, kuris buvo ir šios jurtos-žeminukės (pastatyta 1992 m. rugpjūčio 23 d.) projekto autorius. „Lapteviečių“ brolijos pirmininkas J. Markauskas prisiminė tremtinių jurtos statymo peripetijas. Muziejaus direktoriaus pavaduotojas E. J. Morkūnas papasakojo apie partizanų bunkerio statybą.

Kaip pabrėžė ne vienas žygio dalyvis, galima džiaugtis, kad renginyje dalyvavo gausus būrys moksleivių ir jaunųjų šaulių, nes tokie žygiai įtvirtina istorinę atmintį, prasmę.

Renginio pabaigoje vieningai nuvilnijo „Tautiškos giesmės“ žodžiai.

Stasys Ignatavičius ir Gintautas Tamulaitis
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai

Keliauti partizanų takais – ugdyti stiprią dvasią

Smagu prisimininti, kad moksleivių rudens atostogas Tauragės apskrities LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės 5-osios kuopos jaunieji šauliai praleido itin prasmingai: keliavome į Karšuvos girią, kurioje 1944–1953 m. veikė Kęstučio apygardos Lydžio (nuo 1949 m. – Butageidžio) rinktinės Lietuvos partizanai. Penkiolika jaunųjų šaulių, į kuprines susidėję daiktus dviejų dienų žygiui su nakvyne lauke bei maistą – kaip suprantate, svoris visai nemenkas, kelionę pradėjo nuo Viešvilės kaimo. Pagrindinį „Vilkolakio“ būrį vedė Adrijus Girdauskas, „priešo“ pajėgoms vadovavo Paulius Filatovas, o aprūpinimo grupėje, kur suburti patys mažiausieji, – Deividas Kvederauskas ir Vidmantas Pamedys. Lengva nebuvo, tik smagu, linksma, įdomu, nes ir pasiklysti teko, ir užpuolimą patirti, ir nutrintų kojų „džiaugsmą“ pajusti, ir pamestų daiktų ieškoti... Tačiau galimybė viską daryti pačiam ir nuolat mokytis kompensavo visas bėdas, troškulį ir miego trūkumą. Juo labiau, kad naktį praleidome ošiančiame miške: pakaitomis budėjome prie laužo ir per nuovargį net užmiršome, kad Karšuvos girioje gyvena apie 20 vilkų!

Antrą dieną prie mūsų prisijungė Tauragės Švč. Trejybės parapijos vaikų dienos centro vaikai, su kuriais mūsų kuopa glaudžiai bendradarbiauja. Jie taip pat išstvermingai žygiavo mūsų tėvynės laisvę gynusių protėvių takais ir įveikė 15 kilometrų. Pratybų pabaigoje mūsų vadovas ats. mjr. K. Bauža

visus pasveikino įveikus „kuštinės bulvės“ sindromą (liga, kai negali atsiplėšti nuo TV ar kompiuterio) ir įvardijo geriausią pratybų šaulį. Šį titulą už sumanumą, išdrąsumą ir draugiškumą žygio metu gavo Miglė Aleksandravičiūtė.

Smagu, kad visas teorines žinias apie orientavimąsi vietovėje, maskavimąsi, žygio rikiuotę, negarsinio valdymo signalus, judėjimą mūšio lauke galėjome išbandyti praktiškai. Tad dabar, reikia pripažinti, esame daug geriau „pasikaustę“ jaunieji šauliai. Nuoširdžiai dėkojame vadovui už žinias, galimybes jas taikyti praktikoje ir laukiame naujų žygių.

Samanta Leikutė

*Tauragės apskr. LDK Kęstučio
šaulių 7-osios rinktinės 5-osios kuopos jaunoji šaulė*

Teorines žinias teko panaudoti praktiškai

Kuopos archyvo nuotr.

„Oi neverk motušėle...“

1920 m. lapkričio 18–19 d. ties Giedraičiais jauna Lietuvos kariuomenė laimėjo lemiamą mūšį prieš lenkų grobikus ir laikinai pristabdė jų pulkų veržimąsi į Lietuvos gilumą. Bolševikų ordos, spaudžiamos mūsų karių, buvo priverstos trauktis Daugpilio kryptimi. Pasiektos pergalės frontuose kėlė tautos laisvės siekį, jos gynėjų kovinę dvasią.

Rugsėjo 14-ąją prisiminti į istorinę praeitį nugrimztantį, bet tautos neužmirštą garbingą savanorių kovų kelią sukviėtė istorinės edukacinės kelionės organizatorius ats. mjr. Egidijus Tamošaitis. Anykščių stotyje kelionei siauruoju geležinkeliu į Rubikius rikiavosi Vilnijos krašto atstovai, Šalčininkų 11-osios šaulių kuopos jaunieji šauliai su kuopos vadu Eimantu Tamulynu, Kauno pavieto laisvieji šauliai, puošniomis XVII a. LDK kariuomenės uniformomis, Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šauliai, svečiai iš Panevėžio, Ukmergės ir kitų vietovių.

Keliaudami istorijos mokomės

Kuopos archyvo nuotr.

Žygeivius sutiko ir kelionėje lydėjo Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko muziejaus darbuotojai.

Sušvilpė ir Rubikių kryptimi nupuškavo siaurukas, vinguriuodamas rudėjančiomis Anykščių krašto kalvomis ir kloniais. Vaizdingus Šventosios krantus keitė iš gražuolio Rubikių ežero ištekančios Anykštos pelkėtų brūzgynų slėpiniai. Rubikių kaimo bendruomenė šiltai sutiko keliauninkus. Lauko sąlygomis buvo aukojamos šv. Mišios. Didvyrių žūties vietoje, prie paminklo, tylos minute ir KASP Anykščių savanorių paleistomis salvėmis pagerbėme kritusiuosius kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

Pasivašinė šaulių Petro ir Palmiros Digimų virta gardžia šauliška koše ir pabendravę traukinuku grįžome į Anykščius.

Amžina šlovė mūsų laisvės gynėjams!

Robertta Liobytė

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos jaunųjų šaulių būrio vadė

Tai mūsų pareiga

Susirinkome pagerbti partizanų

Rinktinės archyvo nuotr.

bei Rietavo šauliai, vykome į Rietavo miškų urėdijos Girėnų girininkijos Šilų mišką, kur yra partizanų žeminė. Čia tvarkėme aplinką, rinkome šiukšles. Spalio 20-ąją čia susirinkome pagerbti partizanų, kurie žuvo už Lietuvos laisvę. Tadien buvo atidengta restauruota žeminė ir pašventintas atstatytas paminklinis kryžius. Miško glūduroje bendrai maldai visus sutelkė karo kapelionas kun. Remigijus Monstvilas, Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčios dekanas Algis Genutis ir Rietavo Šv. Arkan gelo Mykolo bažnyčios klebonas Antanas Gutkauskas.

Smagu, kad renginyje dalyvavo gausūs būrys jaunimo, tarp jų, be aukščiau minėtųjų, ir Pajūrio jaunieji šauliai. Tuo džiaugėsi ir LŠS vado pavaduotojas-jauųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius, nuoširdžiai padėkojęs už sąmoningumą bei aktyvumą.

Alina Šemetaitė

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Laukuvos būrio jaunoji šaulė

Kadangi esame jaunieji šauliai, suprantame, kad gyvename ne vien tik sau, turime pareigų ne vien tik savo šeimai. Rugsėji mes, jaunieji Laukuvos, Kvėdarnos

1863-ųjų sukilimo aidai

Istoriją įdomiau mokytis ne iš knygų, ne mokykloje ir ne namie. Tam, be abejo, visi pritars, ypač rugsėjo 13-ąją dalyvavusieji netradicinėje istorijos pamokoje.

1863 m. Lietuvos sukilėlių prieš carinę Rusiją stovyklavietę Teresborą primena didžiulis paminklinis akmuo. Prie šios tautai garbingos istorinės vietovės įamžinimo ir akmens pastatymo daug prisidėjo Nepriklausomybės kovų dalyvio gen. Kazio Ladigos sūnus, Sibiro tremtinys Algirdas. Šioje vietoje, kur susirinko moksleiviai iš A. Vienuolio progimnazijos, A. Baranausko pagrindinės mokyklos, J. Biliūno gimnazijos, T. Kontrimavičius, A. Ba-

Kapinaitėse tylos minute pagerbėme kritusiuosius už Tėvynės laisvę

čių ruožo įveikimo ir rikiuotės pratybos bei topografijos pamokėlės. Už geriausiai atliktas užduotis mokyklų komandoms įteikti diplomai. Trumpai atsikvėpę kovine rikiuote žygiavome į partizanų sostinę Inkūnus. Kapinaitėse tylos minute pagerbėme kritusiuosius už Tėvynės laisvę, apžiūrėjome Inkūnų bažnyčią, šalia jos stovinčius skulptūrinius kryžius, skirtus nykstantiems ar jau išnykusiems šios parapijos kaimams atminti. Pėsčiųjų žygį užbaigėme pereidami Šventąją beždžionių tiltu.

Kiekvienam jaunuoliui, norinčiam prisiliesti prie garbingos praeities, tokios istorinės vietos yra svarbios. Lançant jas žadinamas patriotizmo jausmas, ugdoma kovotojo už tautos laisvę dvasia.

Rūta Pačinskaitė

Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės

Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos jaunoji šaulė

1863-ųjų sukilėlių kapų randama ir Šilalės rajone, Riešketų (Laukuvos sen.) ir Pajūrio seniūnijos kaimuose. Išlikusių istorinių dokumentų, saugomų Lietuvos istorijos archyve, pagrindu Laukuvos N. Vėliaus gimnazijoje buvo surengta paroda „1863 m. sukilimo pėdsakai Šilalės rajone“. Šilalės krašto žmonės, ypač jaunimas, turėjo unikalią galimybę išsamiai susipažinti su išlikusia ir dar niekur nematyta dokumentine medžiaga. Po parodos visi buvo pakviesti į 2,4 kilometrų pėsčiųjų žygį iki Sukilėlių kapų, esančių Riešketų kaime. Žygiuodami ir traukdami lietuvių liaudies bei patriotines dainas netrukome pasiekti tikslą. Čia istori-

Kuopos archyvo nuotr.

ranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus kuratorius, pravedė šio laikotarpio parodomąją istorinę pamoką, per kurią pasakojo, kad sukilėlių stovyklavietėje Teresbore, esančioje netoli Inkūnų, susirinko apie 2 000 sukilėlių, vyko pratybos, buvo gaminami ginklai, kuriami sukilimo planai; pabrėžė, kad sukilėliai buvo apsiginklavę ištiesintais dalgiais, šakėmis, kardais ir šautuvais, akcentavo, kad stovyklavietės vieta buvo pasirinkta neatsitiktinai – ją iš trijų pusių supa upė Šventoji.

Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios šaulių kuopos l. e. vado p. V. Jakniūno vadovaujami šauliai moksleiviams pravedė lauko pratybas. Vyko šaudymas pneumatiniais ginklais, kovinio kliū-

Žengiant istorijos keliu mokytis įdomiau

Kuopos archyvo nuotr.

jos mokytojos pravedė pamoką, skirtą 1863–1864 metų sukilimo dalyvių, kovojusių ir žuvusių už Lietuvos laisvę, atminimui. Į renginį sugužėjo daug gražaus jaunimo: Laukuvos, Kvėdarnos bei Pajūrio jaunieji šauliai, Laukuvos skautai, atstovai iš rajono mokyklų. Smagu, kad sužinojome daug naujų to meto istorijos faktų, aplankėme sukilėlių kapus. Tokie renginiai naudingi ne tik mums, jauniems šauliams, bet visiems mokiniams, nes netradicinės pamokos visada yra įdomesnės nei kasdien vykstančios.

Alina Šemetaitė

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių

7-osios rinktinės Laukuvos 2-ojo būrio jaunoji šaulė

Kuro girininkijos miške, netoli Šulių kaimo, gražiai sutvarkytoje aikštelėje ilsisi devynių 1863-ųjų sukilėlių palaikai. Čia pat ošia tų laikų pušis, o tiksliau – nulūžusios pušies kamienas su kryžiumi ir įrėžtu „1863“, stovi akmens paminklas, simbolizuojantis vėtrų nusiaubtą ažuolo kamieną. Dailiame stende aprašytos XIX amžiaus lietuvių kovos prieš carinę priespaudą. Zapyškio būrio šauliai, Ežerėlio vidurinės mokyklos mokiniai, Zapyškio, Ežerėlio ir kt. apylinkių gyventojai rugsėjo viduryje susirinko pagerbti žmonių, prieš pusantrą šimto metų troškusį laisvės ir žuvusių už ją: padėjome gėlių, uždegėme žvakutes...

Išsamios informacijos apie 1863 m. sukilimą, remdamasi E. Gurskienės surinkta kraštotyrine medžiaga, pateikė Ežerėlio vidurinės mokyklos mokytoja Marija Gavėnienė. Ji priminė, kad 1863 m. Užnemunėje sukilėlių būriai rengėsi kovai prieš caro kariuomenę ir stojo į mūšį dėl savo laisvės. Kuro girioje vyko sukilėlių kautynės su caro kariuomene.

Tuo metu sukilėlių kariuomenėje buvo apie 500 žmonių, tarp jų – nemažai lietuvių studentų, atvykusių iš Maskvos. Jiems vadovavo Valeras Mročkovskis (Kaminskis), vėliau – Augustavo vaivadijos karo viršininkas plk. Aleksandras Andriuskevičius. Sukilėliai slapstėsi Juškinės, Šaltupio, Kuro ir Šulių kaimų apylinkėse, miške rengė sandėlius-slėptuves, vilkduobes, turėjo patrankų, šautuvų. 1863 m. balandžio 5 d. sukilėliai gavo žinią, kad juos rengiasi pulti pasieniečių raitelių būrys. Kuro miško eigulys, sukilėlių ryšininkas Juozas Urbonas nuvedė sukilėlius į miško glūdumą tarp nepraeinamų pelkių ir klampių balų. Balandžio 7 d. šiose pinklėse ne vienas caro kareivis buvo pribaugtas primitiviais sukilėlių ginklais. Netrukus raitieji kazokai vėl puolė sukilėlių stovyklą, bet ir šį kartą turėjo pasitraukti – mūšį laimėjo sukilėliai. Balandžio 9 d. kazokai, pasieniečiai, vadovaujami pulkininko Karpovo, pasitelkę tris kuopas pėstininkų, vėl atakavo sukilėlių stovyklą. Užvirė žūtbūtinės kautynės. Nelygioje kovoje žuvo 15 sukilėlių ir būrių vadai: karininkas Boleslovas Danelis, kapralas Vladislovas Grabauskas, Julius Stanišauskas, bet dvigubai daugiau priešų. Vadas A.

Andriuskevičius po 3 valandų trukusio mūšio kovotojams įsakė palikti pozicijas ir trauktis per pelkes.

Sužeistieji buvo slapta nugabenti į Braziūkų kaimą ir gydomi Gudo sodyboje. Dalį žuvusiųjų išsigabeno caro kariuomenė, dalį atpažintųjų pasiėmė giminės. Likusius devynis Braziūkų ir Kuro kaimų gyventojai palaidojo miške, bendrame kape kautynių vietoje. Aplink kapą sustatė rastus kovotojų ginklus. Reikia pasakyti, kad kapas buvo mažai kam žinomas.

Kiek iš tikrųjų žuvo sukilėlių ir carinės kariuomenės kareivių, tiksliai nustatyti neįmanoma. Vietiniai žmonės pasakojo, kad po kautynių caro valdžia įsakė valstiečiams duoti 100 vežimų sužeistiesiems ir nukautiems kareiviams gabenti į Kauną. Vežimų virtinė tęsėsi apie pusę kilometro: kiekviename buvo po kelis sužeistuosius ir lavonus (iš V. Tamulaičio pasakojimo, užrašyto 1967-02-03).

1883 m., minint Kuro miško kautynių dvidešimtmetį, apylinkės kaimų gyventojai, sukilėlių rėmėjai Petras Laurinaitis ir Jurgis Mockevičius, šalia devynių kovotojų kapo seniausioje pušyje įrašė datą „1863“ ir į pušį įkėlė koplytėlę su rūpintojė-

Čia ilsisi devynių sukilėlių palaikai

Rinktinės archyvo nuotr.

liu. Ši pušis ir šiandien, praėjus lygiai 150 metų nuo sukilimo, dar stovi. 1927 m. Kuro kaimo gyventojas Vincas Tamulaitis su kaimynais sutvarkė kapą ir ant jo pasodino berželius bei devynias pušaites, simbolizuojančias devynis sukilėlius.

Ši vieta naujai atgimė 1963 m. minint sukilimo šimtąsias metines. Minėjimą organizavo V. Tamulaitis ir Ežerėlio vidurinės mokyklos mokytojas P. Šabasevičius. Šalia kapo atsirado liaudies ornamentika pasipuošęs kuklus medinis paminklėlis (pagal P. Šabasevičiaus projektą jį pastatė Antanas Laukevičius). 1967 m. šioje vietoje buvo pastatytas akmeninis paminklas, simbolizuojantis vėtrų nusiaubtą ažuolo kamieną. 1970 m. Kultūros ministerijos nutarimu paminklas įrašytas į vietinės reikšmės istorijos paminklų sąrašą. 1999 m. aikštelė aplink kapą sutvarkyta, įrengta poilsiavietė. Ežerėlio vidurinėje mokykloje yra tradicija organizuoti talkas aikštelei sutvarkyti. Tai gražus pavyzdys kitoms mokykloms.

Zenonas Rakauskas

*Kauno apskr. Vytauto Didžiojo
šaulių 2-osios rinktinės Zapyškio būrio šaulys*

Tada apsisprendėme – būsime laisvi

Prieš 25-erius metus susikūręs Lietuvos sąjūdis ir šian dien primena mūsų valstybingumo raidą ir nepriklausomybės atkūrimą. Šį įvykį įprasminome spalio 12 d. Veisiejuose minėdami Sąjūdžio 25-metį. Ankstus ir šaltas šeštadienio rytas nesugadino pakilios ir linksmos Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių nuotaikos. Renginį pradėjome 25-ųjų ažuoliukų sodinimu prie paminklinio kryžiaus. Tada ir jaunieji šauliai, ir Veisiejų bendruomenės nariai, politiniai kaliniai, tremtiniai, moksleiviai, mokytojai, susikibę rankomis dainavome liaudies dainas, prisiminėme žmones, siekusius mūsų valstybės nepriklausomybės atkūrimo. Šv. Jurgio bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, giedamas Lietuvos valstybės himnas. Vėliau didelė kolona patraukė link paminklo, skirto laisvės kovų dalyviams atminti, prie kurio uždegėme žvakelės, padėjome gėlių, atidavėme pagarbą bei dainavome dainas apie mūsų brangią Tėvynę. Veisiejų parapijos salėje vyko parodos „Su Sąjūdžiu – į laisvą Lietuvą“ atidarymas. Apžiūrėjus nuotraukas, prisiminus iškiliausius Sąjūdžio dalyvius bei 1988 m. susikūrusio Lietuvos Sąjū-

Prie savojo ažuoliuko

Rinktinės archyvo nuotr.

džio veiklos pradžią, prasidėjo šventinis renginys. Skambėjo dainos, sveikinimai, pasisakymai, padėkos, eilėraščiai.

Džiugu, kad tokie renginiai skatina mūsų, jaunųjų šaulių, patriotiškumą, tautinę savimonę bei pagarbą tiems, kurie kovojo už valstybingumo atkūrimą.

Brigita Vinikaitytė

Alytaus apskr. karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja

Į sąskrydį savęs išbandyti

Rugsėjo 28–29 d. Eržvilko gimnazijoje vyko Tauragės apskrities jaunųjų šaulių sąskrydis „Partizanų takais“, skirtas Patrioto dienai paminėti. Renginį iniciavo ir organizavo Eržvilko 3-iojo būrio jaunųjų šaulių būrys, vadovaujamas jaunųjų šaulių būrio vadės Jolitos Mockaitienės. Dviejų dienų jaunųjų šaulių sąskrydžio tikslas – išbandyti jėgas sporto varžybose ir pritaikyti turimas žinias taktinėse pratybose, žygio metu. Džiugu, kad renginyje dalyvavo septyni jaunųjų šaulių būriai iš įvairių Tauragės apskrities mokyklų.

Svarbiausia sąskrydžio dalis – iškilminga jaunųjų šaulių rikiuotė. Jos metu daugiau nei 80 jaunųjų šaulių pagerbė žymiausius Eržvilko krašto partizaninio pasipriešinimo lyderius, žuvusius už Lietuvos laisvę. Po rikiuotės vyko sporto varžybos. Visą gražų šeštadienį jaunieji šauliai rungtyniavo individualiai: mėtė šaulišką batą, kelmą, šaudė. Daugiau azarto ir aistrų sukėlė komandinės rungtys: krepšinis 3x3, kliūčių ruožas, virvės traukimas. Vėliau šaulių stovyklavietėje buvo užkurtas laužas, ir jaunieji šauliai bendravo, ilsėjosi.

Temstant suskubta ruošti naktiniam žygiui. Jaunuoliai patraukė į Balandinės mišką, partizanų pramintais takais. Aplankę miške esantį šulinį – paminklą žuvusiems kovotojams už Lietuvos laisvę, žygio dalyviai pasiskirstė į du būrius ir keliavo skirtingais partizanų takų maršrutais, praktiškai pritaikydami žygio taktikos žinias. „Priešų“ parengta pasala – taip pat vienas iš tokių testų.

Po įvairių veiklų smagu pailsėti

Būrio archyvo nuotr.

Grįžus į gimnaziją vyko sporto varžybų nugalėtojų apdovanojimai. Šauliško bato metimo rungties nugalėtojais paskelbti: Sandra Dumčaitytė ir Vitalijus Dičmonas. Kelmą toliausia numetė Šarūnas Tolvaišas. Šaudyti geriausiai sekėsi Miglei Aleksandravičiūtei ir Domininkui Petkui. Virvės traukimo ir kliūčių ruožo nugalėtojai – Pagėgių jaunieji šauliai, krepšinio 3x3 rungties – Eržvilko (vaikinai) ir Seredžiaus (merginos) jaunieji šauliai.

O tada liko tik palaukti ryto. Vieni ilsėjosi, kiti šoko, bendravo, dar kiti likusią nakties dalį žaidė krepšinį... Patėkęs saulei jaunieji šauliai išvyko į namus išsiveždami dalelę Eržvilko krašto istorijos bei patriotiško bendrumo jausmą, kad esame vienos Tėvynės vaikai.

Dileta Meškauskaitė

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Eržvilko 3-iojo būrio jaunoji šaulė

Paminklas partizano motinai

Šiandien žvelgdami į savąją Lietuvą regime laisvą, nepriklausomą, savarankišką šalį. Tačiau ne visada ji buvo tokia. Todėl visuomet svarbu prisiminti tuos paprastus, tačiau nepaprastai narsius žmones, savanoriškai kovojusius bei aukojusius savo gyvybes už mūsų laisvę – partizanus.

Kalbant šia skaudžia tema svarbu prisiminti ne vien tik partizanus, bet ir partizanų artimuosius bei pagalbininkus, kurie nebijodami rizikuoti savo gyvybe teikė pagalbą besislapstantiems kovotojams. Viena iš tokių asmenybių buvo partizano motina Rozalija Žarckienė, kurios atminimo pagerbti spalio 19-ąją susirinkome Šeimyniškių kaimo kapinaitėse.

Paminklą partizano motinai Rozalijai Žarckienei, gyvai sudegintai 1947 metais, pastatė Politinių kalinių ir tremtinių Anykščių skyriaus nariai. Pagerbimo metu Rozalijos kaimynai ir artimieji dalijosi prisiminimais ir girdėtomis istorijomis apie jos gyvenimą, pagalbą partizanams. Tylos minute ir trimis

patrankos šūviais pagerbėme visas partizaninio karo aukas.

Bėgantis laikas iš žmonių atminties ištrina praeities įvykius, tačiau tam, kad suprastume, kur nueisime, turėtume žinoti, iš kur atėjome. Iki laisvės ir nepriklausomybės Lietuva ėjo ilgą, sunkų, kupiną nuopolių kelią, tačiau drąsių mūsų tėvynės mylėtojų dėka šiandien mes esame laisvi.

Rūta Pačinskaitė

*Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių
Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos jaunoji šaulė*

Partizano motina nepamiršta

Rinktinės archyvo nuotr.

Prisiminimo diena – Vėlinės

Kaip ir visoje Lietuvoje, taip ir Prienų krašte partizaninė kova už laisvę pareikalavo daug aukų. Kiekviename valsčiuje, kiekviename kaime liejosi žmonių kraujas, bažnytkaimių aikštėse buvo niekinami žuvusių patriotų kūnai. Daugelyje šių vietų iki šiol stovi atminimo ženklai. Prasminga, kad partizanų gimimo ir žūties vietas žymi tradiciškas lietuviškas kryžius, o akmenyse ar mediniuose paminkluose iškalti atminimo užrašai.

Nuolat prižiūrime pasipriešinimo kovotojų žūties vietas

Kuopos archyvo nuotr.

Prienų šauliai neužmiršta pasipriešinimo kovotojų ir kasmet lanko, prižiūri jų žūties vietas. Šiemet žūties vietas lankė trys būriai: vieni tvarkė senąsias kapines Prienuose, kiti išvyko už miesto.

Pėstiesiems sekėsi geriausiai. Prienai – tai ištisas kapinynas. „Žiburio“ gimnazijos kiemo kampe 1945–1952 m. buvo užkasami Prienų apylinkėse žuvusių Tauro ir Dainavos apygardų partizanų palaikai. Stabtelėjimo vieta – paminklas vienam iš pirmųjų krašto savanorių Simonui Bartkui. Ten pat stovi kryžiai 1945–1946 m. čia palaidotiems partizanams, šauliams Jonui Gluoksniui bei Kazimierui Slavinskui bei 1946 m. žuvusiam P. Anusevičiui atminti.

Kiti du būriai išvyko pagal iš anksto sudarytą planą. Pirmasis būrys aplankė prie Marijampolės viaduko esančias kapinaites, partizano Jurgio Mikušausko kapą. Ne tik aplankė, bet ir padėjo gėlių, uždegė žvakutes. Tolesnis

maršrutas – Gerulinės sodyba, kur įamžintas partizanų K. Barščio–Stumbro, A. A. Gerulio–Šaulio, V. Gudyno–Spindulio ir J. Fisajaus–Šarūno atminimas.

Kitas būrys aplankė Dambravos miško partizanų kapines, Degimų mūšio vietą, nuostabią Senavaičių sodybos vietą, kurioje augę šeši vaikai – keturi sūnus ir dvi dukros – žuvo už Tėvynę. Toliau būrys pasuko į šalia Šilavoto buvusios Mikušauskų sodybos vietą. Čia karo pradžioje būta aukų.

Dienai baigiantis Šilavote susitiko visi 3 būriai: sutvarkė dideles partizanų kapines, šaulių A. Marcinkevičiaus ir V. Liorentos kapus.

Rudenio dienos trumpos, tad daugelio vietų nespėta aplankyti. Ir vienos dienos visur suspėti neužtenka. Tai lieka vėlesniam laikui.

J. Zundas

*Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Prienų kuopos šaulys*

D ivizijos gen. Stasio Raštikio kariuomenės mokyklos poligone Kazlų Rūdoje savo žinias gilino net 20 mokytojų iš visos Lietuvos, kurie yra pasiryžę įkurti naujus jaunųjų šaulių būrelius arba tęsti jau pradėtą darbą pasisėmę naujų žinių. Kiekvieni tokie kursai yra puiki proga ne tik pasisemti karinių mokslų, bet ir tiesiog pabendrauti, todėl mokytojų ūpas tikrai buvo geras. „Per kitas atostogas prašome mus vėl surinkti, kad ir vėl patirtume tiek nuotykių“, – jaunųjų šaulių vado Vytauto Žymančiaus prašė pedagogai. Pasiteiravome, kokie „tie nuotyčiai“. Pasirodo, žygio metu kažkas pasiklydo „dėl netikslaus kompas“ ir visas kursas buvo priverstas klampoti ilgesniu keliu per pelkes. Šauliai Vygintas Kuras ir Ramūnas Šerpatauskas juokais pasakojo, kad „jie išgelbėjo kovos draugus, nes rodė, kur nereikia eiti.“ „Jei surašytumėte visus tuos smagius dalykus, kurie nutiko kurso metu – išeitų gera knyga“, – šypsodamasis sakė R. Šerpatauskas.

Kituose kariuomenės daliniuose šurmuliavo jaunieji šauliai. Juozo Vitkaus inžinerijos batalione mokslus baigę jaunieji šauliai Modestas Girskis, Lukas Vaikys ir Irmantas Gureckis kaip susitarę tvirtino, kad kursai buvo įdomūs ir naudingi. „Dabar žinome, kaip stabdyti kraujavimą, suteikti kitą pagalbą, taip pat išmokome atpažinti įvairius sprogmenis“, – sakė jaunieji šauliai.

Bendras dalyvavusių užsiėmimuose kursantų skaičius viršijo 500 šaulių. Tuo galima pasidžiaugti. Kaip ir tuo, kad apie mokymus bei patyrimus juose sužinome ne tik lankydami kursantus, bet ir iš įvairių rinktinių. Rašykite, džiaukitės, dalykitės informacija, išsakykite problemas bei pageidavimus – juk tam „Trimitas“ ir egzistuoja.

Valdas Kilpys

K aune, Juozo Vitkaus inžinerijos batalione, jaunojo šaulio IV pakopos kursuose dalyvavo keturi mūsų kuopos jaunieji šauliai. Jie gilino rikiuotės statuto žinias, mokėsi inžinerijos (gamtinių kliūčių ir inžinerinių užtvarų įveikimas, motopatrolis, minų laukai, tvorų įrengimas, vandens tiekimas), medicinos pagalbos teikimo pradmenų, taip pat susipažino su transporteriu BV-206, netgi patys pabandė važiuoti. IV pakopos jaunojo šaulio kursą sudaro keturios dalys. Tad per kiekvienas atostogas jaunieji šauliai, norintys įgyti reikiamų žinių ir išsilaikyti šios pakopos testą, vyksta mokytis. Jau žinome, kad per žiemos atostogas keliausime į Ruklos mokomąjį pulką, per pavasario – į Lietuvos kariuomenės mokyklą, o vasaros stovykloje vyks baigiamasis kursas.

Tuo pačiu metu Sakalinės kaime LDK Kęstučio MPB vyko įvadinis jaunojo šaulio kursas, kuriame dalyvavo šeši mūsų būrio jaunieji šauliai, nariais tapę tik nuo šių mokslo metų. Taigi moksleiviams buvo verta įgyti pirminių karinių žinių, susipažinti su rikiuotės, individualios kario maskuotės pagrindais, į rankas paimti kovinį ginklą ir pasimokyti taisyklingų šaudymo padėčių.

Kęstučio bataliono instruktoriai aiškino jauniems šauliams, kaip reikia saugiai elgtis radus šaudmenis ar sprogmenis. Jaunojo šaulio kursas bus tęsiamas žiemos

Atostogos – kariš

Spalio 28–31 dienomis mokyklose prasidėjus rikiuotės dalinių jaunieji šauliai ir šauliai tobulinti šaulių rengimo I pakopai kursai būrelių vadov

Mokytojai irgi džiaugiasi „kariniais“ diplomais

Laukuvos jaunieji šauliai įgijo naujų žinių

ir pavasario atostogų metu. Jį išklaušę jaunuoliai vasarą laikys I arba II jaunojo šaulio pakopos testą.

Galime pasidžiaugti, kad rudens atostogų metu 10 Laukuvos jaunųjų šaulių patobulėjo.

Ernestas Burčas

Tauragės apskr. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Laukuvos šaulių būrio vadas

Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotajame pėstininkų batalione vyko Alytaus apskrities ka-

kiems mokslams

udens atostogoms net vienuolikoje Lietuvos ka-
alino savo žinias. Tomis dienomis vyko jaunųjų
ams ir IV pakopos kursai jauniešiams šauliams.

30 jaunųjų šaulių ištare iškilmingo jaunojo šaulio pasižadėjimo žodžius

rininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių I bei III pakopos kursai. Jauniešiams šauliams pratybas, už kurias atsakingas buvo kpt. Mindaugas Bernackas, vedė kariai savanoriai, šaulius supažindinę su kariška tvarka, drausme bei kitais kariškais reikalais. I pakopos kursų metu jaunieji šauliai mokėsi rikiuotės, saugaus elgesio su ginklais taisyklių, sužinojo apie Lietuvos kariuomenės struktūrą, uždavinius bei tikslus, mokėsi šaudyti pneumatiniais ginklais, laužo įkūrimo, pastogės įrengimo bei žygio vykdymo ypatumų. Nepaisant sunkumų bei nuovargio, šauliai entuziastingai vykdė užduotis ir

Tai irgi atostogų bei mokslų dalis

Rinktinių archyvų nuotraukos

mokėsi, o kursų pabaigoje atsakinėjo į kvalifikacinio testo klausimus. Džiugu, kad dauguma jaunųjų šaulių testą išlaikė gerai ir dabar laukia aukštesnės pakopos pratybų.

III pakopos kursai, žinoma, buvo sunkesni, tačiau į juos rinkosi daugiau patyrę jaunieji šauliai, šikart mokėsi tapti gerais vadais bei vado pareigų rikiuotėje, ugdyti valią, saugaus elgesio su ginklais taisyklių, drausmės, nes jos niekada nebūna per daug, studijavę ginklą TOZ-12, radijo ryšį, NATO fonetinę abėcėlę bei kitų dalykų. Daugiausia dėmesio skirta topografijai – šauliai mokėsi sudaryti maršruto korteles, nustatyti azimutą, koordinates bei susiorientuoti vietovėje. Po įdomių paskaitų vakarais jaunuoliai irgi nenuobodžiavo, o aktyviai leido laiką: dalyvavo diskusijose apie Lietuvos šaulių sąjungą, žaidė susipažinimo žaidimus, bendravo. Įgytos žinios išliks ilgam, o noras ir entuziazmas mokytis ir siekti daugiau jauniešiams šauliams tik didėja. Galbūt kurią nors dieną šie jaunuoliai taps nauja karių pamaina?

Brigita Vinikaitytė

Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus

1-osios šaulių rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotoja

Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotajame pėstininkų batalione, Klaipėdoje, vyko jaunųjų šaulių I ir II pakopos kursai, kuriuose dalyvavo 96 Klaipėdos ir Telšių apskričių rinktininių jaunieji šauliai.

Bataliono karių vedamų paskaitų metu jaunieji šauliai sužinojo ne tik teorinių dalykų. Buvo ir šaudymo, tad, ko gero, nereikia sakyti, kad paskaitos apie šaudybą ir ginklus susilaukė daug dėmesio. Karinių jūrų pajėgų instruktorius, štabo laivūnas Tomas Donauskas II pakopos klausytojams pravedė paskaitas „Karo laivų klasifikacija“ ir „Karo laivo statusas ir tarnybos ypatumai“. Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės šaulys ats. plk.ltn. Leonas Stonkus – paskaitą „Lietuvos kariuomenės atkūrimas Klaipėdos krašte“. Spalio 29 d. Klaipėdos skulptūrų parke jaunieji šauliai pagerbė prieškarinio nepriklausomos Lietuvos karius ir 1923 metų sausio sukilimo dalyvius. Sutvarkius atminimo vietą ir uždegus vilties žvakutes daugiau nei 30 jaunųjų šaulių ištare iškilmingo jaunojo šaulio pasižadėjimo žodžius, o du kandidatai į šaulius davė šaulio priesaiką. Po gražios ceremonijos grįžus į kareivines stovyklautojai iki pat vakaro diskutavo apie dienos įvykius.

Be rikiuotės užsiėmimų, paskaitų jaunieji šauliai dalyvavo varžybose: šaškių, kvadrato, krepšinio, rankų lenkimo ir piešimo konkurse. Smagiai praėjo būrių prisistatymas. Paklause jaunųjų šaulių nuomonės apie kursus, sulaukėme tokių atsakymų: „Atvykus į Dragūnų batalioną visi sutiko šiltai ir maloniai. Paskaitos buvo labai įdomios, naudingos ir informatyvios. Žinios, kurias įgijome, galėsime panaudoti ir gyvenimiškose situacijose. Labai skanus maistas, nuoširdūs instruktoriai, didelis užimtumas.“

Palikdami batalioną jaunuoliai tarsi klausė: „Kodėl viskas taip greitai baigėsi?“ Smagu, kad netrukus žiemos atostogos.

Kristina Pučkoriūtė

Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-iosios rinktinės šaulė

Šauliai minėjo 140-ąsias V. Putvinskio-Pūtvio gimimo metines

Inicijuota Šaukėnų V. Pūtvio-Putvinskio vidurinės mokyklos bendruomenės, palaikyta bei paremta Šaulių sąjungos, neeilinė šventė – 140-osios V. Putvinskio-Pūtvio gimimo metinės – buvo surengtos Šaukėnuose, Kelmės rajone, kur gyveno, veikė ir buvo palaidotas šis pagarbos vertas šviesus žmogus, didžiąją dalį savo gyvenimo skyręs Tėvynei.

Vieno iš Lietuvos šaulių sąjungos įkūrėjų, ideologų neeilinės gimimo metinės paminėtos išskirtinai gražiai: vėsus rudens rytą šimto jaunųjų šaulių kolona, kurios priekyje žengė vėliavomis nešini Sąjungos Garbės sargybos kuopos šauliai, miesteliui pranešė – žinome, atsimeiname, gerbiame tautos šviesulius, apie tai skelbiame visiems. Kaip minėta, V. Putvinskis-Pūtvis, kurio gimties paminėjimui buvo skirta ne vien tik ši diena, daug nusipelnė ne tik šauliams. Dvarininkas, pasukęs lietuviybės keliu ir dėl to užsitraukęs savojo „klano“ pašaipą, knygnešys, visuomenės ir kultūros veikėjas, rašytojas, ūkininkas, žuvėninkystės pradininkas Lietuvoje, lietuvių kalbos puoselėtojas, nors lietuviškai išmoko būdamas suaugęs. Atsiverti

Paminėti idėjinio šaulių vado jubiliejų susirinko daug garbės svečių

jo raštus ir kaskart nustembi: kokia sklandi bei taisyklinga kalba, kokios šiuolaikiškos mintys!

Šaukėnų kultūros centre pradėdama minėjimą-konferenciją Šaukėnų V. Pūtvio-Putvinskio vidurinės mokyklos direktorius Algimantas Armalis, išreiškęs apgailestavimą, kad tokio nusipelnusio žmogaus pavardę bei darbus žino toli gražu ne didžioji dalis lietuvių, pasidžiaugė, kad garbaus kraštiečio atminimą tebesaugo jo tėviškėnai: Kelmės rajono savivaldybė, Šaukėnų Vlado Pūtvio-Putvinskio vidurinė mokykla, Šiaulių „Aušros“ ir Kelmės krašto muziejai, Lietuvos šaulių sąjunga. „Įvyko V. Putvinskio-Pūtvio 140-ųjų metinių minėjimas Tauragėje, tai padarė vietos šauliai... Tad V. Putvinskio-Pūtvio veikla, jo Tėvynės labui atlikti darbai gyvi mūsų atmintyje, jis neužmirštas...“ – teigė mokyklos vadovas.

Šventės dalyvius pasveikino LR krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, LR Seimo nariai, kiti svečiai. LŠS vado pavaduotojas Gintautas Zaura, pacitavęs V. Putvinskio-Pūtvio žodžius, pasakytus 1920-aisiais, pabrėžė jų aktualumą šiandien: „Šauliškumo psichiniame pagrinde glūdi sveikas instinktyvus asmens troškimas pačiam veikliai dalyvauti tautos laisvės gyvenime.“

Po Šiaulių „Aušros“ muziejaus muziejininkės Silvos Lengvinaitės pranešimo apie Vlado Pūtvio-Putvinskio gyvenimą ir veiklą nuskambėjo Šaukėnų Vlado Pūtvio-Putvinskio vidurinės mokyklos paskelbto rašinių konkurso, skirto Vlado Pūtvio-Putvinskio 140-osioms gimimo metinėms, rašinių ištraukos. Vėliau paskelbti ir gražiai pagerbti bei apdovanoti nugalėtojai. Prizas už darbštumą, originalios medžiagos pateikimą įteiktas ir LŠS Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės 11-osios kuopos šaulei Rūtai Maižiešiūtei.

Džiugu, kad iš Šilo Pavėžupio, kur buvo Putvinskių dvaras, XX amžiaus pradžioje po kraštą sklidusi šviesa bei idėjos pasiekė toli – net XXI amžių.

Lolita Sipavičienė

Neeilinis jubiliejus pradėtas iškilmingai

Jaunieji šauliai padėjo gėlių prie V. Pūtvio kapo

Rašinio apie V. Pūtvį konkurso nugalėtojų buvo nemažai

Šaukėnų V. Pūtvio-Putvinskio vidurinės mokyklos nuotraukos

„Saja“ minėjo V. Putvinskio ir savo organizacijos gimtadienį

Studentų negąsdina niekas. Juo labiau šaulių. Tad ką kalbėti apie prakiurusį dangų, kuris pasveikino visai nepasirengusius sąjūnus, susirinkusius Kaune paminėti šaulių ideologo Vlodo Putvinskio-Pūtvio ir savo korporacijos gimtadienių. 140-ąjį ir 79-ąjį.

I laikinąją sostinę atvykę vilniečiai svečiai elgėsi kaip ir dera vertinantiems savo laiką smalsiems, alkstantiems žinių jaunuoliams: apsilankė Ramybės parke, kur apžiūrėjo paminklą žuvusiųjų už Lietuvos laisvę motinoms ir pasigrožėjo Laisvės alėja. Tik tada susitikę su Kauno skyriaus broliais bei sesėmis dalyvavo Arkangelo Mykolo (Igulio) bažnyčioje aukotose Mišiose. Po jų kartu su svečiais bei LŠS štabo Garbės sargybos kuopos jaunaisiais šauliais kolona patraukė į Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį, kur padėjo gėlių ir uždegė žvakeles prie Šaulių sąjungos ideologo Vlodo Putvinskio-Pūtvio biusto.

Kauno padalinio sąjūnų organizuota šventė tęsėsi Karinių oro pajėgų štabo rūmuose. Čia skambėjo sveikinimai, palinkėjimai, kaip ir dera gimtadienio, o dargi dviejų, proga. Susirinkusiesiems įdomu buvo išgirsti sendraugio Mindaugo Nefo pristatymą apie Vladą Putvinskį-Pūtvi, pamatyti sąjūnės Modestos Skinkaitienės kurtą filmuką apie „Sają“ tarpukariu ir dabar, smagu klausyti šaulio Dovydo Jokubauskio ir jaunųjų šaulių dainų. Beje, muzikinės dovanos nebuvo vienintelės. Europarlamentarės Rugilės Morkūnaitės-Mikulėnienės sveikinimo sąjūnams žodžius ir palinkėjimą siekti užsibrėžtų tikslų, pristabdant lekiantį laiką, palydėjo tradicinis vitaminingasis morkų pyragas. Šaulys, Sei-

Pasikalbėti su bendraminčiais visada įdomu

Autoriaus nuotraukos

mo narys prof. Arimantas Dumčius, kaip ir V. Putvinskis kažkada, akcentavęs profesinio meistriškumo siekio svarbą, sąjūnams atnešė knygų, idėjų nestokojantis M. Nefas dovanas teikė paties skelbto konkurso, skirto Konstitucijos dienai, laimėtojams. Svečiai, bičiuliai, studentai iš korporacijų „Republica“, „Tautito“, „Fraternitas-Lituanica“, „Neo-Lituanica“ ir Akademinės skaučių draugovės kiekvienas taip pat turėjo ką palinkėti ir ką įteikti – linksmo, žaismingo, tačiau prasmingo.

O organizatoriai visiems svečiams dovanojo nepaprastą savišką tortą. Ir tada prasidėjo „darbas sekcijose“ – juk ne kasdien susitinkama, nesvarbu, kad visi susibūrusieji – draugai, bičiuliai, sesės ir broliai.

M. Nefo išsakyta mintis, kad studentų noras burtis, siekiant nesavanau-diškų tikslų, kurių aukščiausias – tautos gerovė, tikėjime, nepasiliko pleventi ištaigingose erdvėse, o pataikė taikinį.

Lolita Sipavičienė

Čikagos Gen. T. Daukanto kuopai 50

Šiomet Lietuvos šaulių sąjunga nestokojo išskirtinių datų: minėjome V. Putvinskio-Pūtvio 140-ąsias, Klaipėdos krašto prijungimo prie didžiosios Lietuvos 90-ąsias, žemaičių krikšto 600-ąsias, Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 80-ąsias metines bei kitus didesnius ar mažesnius jubiliejus. Ypatin- gi šie metai ir užjūrio šauliams. Viena iš didžiausių išeivijos kuopų – Generolo Teodoro Daukan- to jūrų šauliai – greta išvardytų švenčių paminėjo ir savo veiklos 50-metį. Graži šventė surengta Čikagoje, Pasaulio lietuvių namuose Lemonte. Čia susirinko gausus Jungtinių Amerikos Valsti- jų šaulių būrys, įvairių Amerikos lietuvių organizacijų atstovai. Pasveikinti ir pagerbti brolių bei sesių šaulių atvyko ir Lietuvos šaulių sąjungos atstovai: Sąjungos vadas ats. plk. Antanas Plieskis, Klaipėdos AŠR vadas komandoras Arvydas Daukantas ir Centro valdybos narys Juozas Janušaitis.

1954 m. JAV buvo atgaivinta Šaulių sąjungos veikla, o pati organizacija pavadinta Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje (vėliau pervadinta LŠS išeivijoje). Atskirų entu- zistų dėka 1963 m. liepos 26 d. atkuriamuoju susirinki- mu buvo atgaivinta Jūrų šaulių kuopa. Kuopos, kaip ir visų šaulių, tikslai buvo: kova už Lietuvos nepriklausomybę, lietuvių palaikymas išeivijoje, kultūros bei lietuviškų tradicijų puoselėjimas, istorinės atminties išsaugojimas, bendravimas su kitomis lietuvių organizacijomis siekiant panašių tikslų Lietuvos ir jos ateities labui.

Šiltą sveikinimo žodį tarus LR generaliniam konsului Čikagoje Marijui Gudynui, šventė prasidėjo vėliavų įne- šimu ir Jungtinių Valstijų bei Lietuvos himnų giedojimu. Gen. Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos vadas Sigitas Savickas pasveikino šventės dalyvius, pasidžiaugė kuopos veikla ir gražiais rezultatais, glaudžiu bendradarbiavimu su Lietuvos šaulių sąjunga. LŠS vadas džiaugėsi išeivijos šaulių bei kuopos veikla ir aktyviausiems nariams įteikė apdovanojimus. Sąjungos III laipsnio pasižymėjimo ženklą „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: kuopos va- do pavaduotojas Severinas Dubininkas, šauliai Aldona Jo- nikas ir Marijona Lekys. Vincui Zimkui, Pranciškui Viliui Gaveikai, Petriui Baranauskui, Petriui Valiui, Angelei Mikalauskaitei, Valen- tinai Astrauskas, Sigitui Astrauskas įteikti padėkos raštai. Nuo visų Lie- tuvos šaulių susirinkusiesiems įteiktas didžiulis lietuviškos duonos kepalas.

Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės vadas A. Daukantas įteikė atminimo ženklus „Klaipėdos sukilimui 90 metų“ kuopos vadui Si- gitui Savickui bei kuopos nariams Re- ginai Kava, Vytautui Jurevičiui. Šiuo medaliu taip pat pagerbti keli aktyvūs lietuvių bendruomenės (LB) bei vi- suomeninių organizacijų nariai: Vik- toras Kelmelis, Violeta Rutkauskienė, Vilija Vakarytė. Prie sveikinimų pri- sijungęs LŠS Centro valdybos narys

J. Janušaitis šiltai pasveikino šaulius bei įteikė Kauno sąjū- džio tarybos Nepriklausomybės atkūrimo Kovo 11-osios asociacijos atminimo ženklus aktyviems lietuvių bendruo- menės nariams: JAV LB Vidurio-Vakarų apygardos pirmi- ninkei Birutei Kairienei, jos pavaduotojui muzikui A. Bar- niškiui, civilinės aviacijos pulkininkui Ron Westholm, kun. Jauniui Kelpšai, šauliui Povilui Juodvalkiui, Lietuvos Sąjū- džio Kauno m. tarybos atminimo ženklą – Jūrų šaulių Bal- tijos kuopos šauliui Ernestui Lukoševičiui. Jubilatus tą va- karą taip pat sveikino AV LB bei lietuviškų telkinių atstovai.

Po minėjimo trumpą, tačiau itin šiltą ir patriotišką koncertą surengė svečiai iš Lietuvos – žinomi dainininkai Rūta Morozovaitė ir Juozas Janušaitis bei akordeoninin- kas Arūnas Kalvaitis. Vėliau į vakaro programą įsijungė Algimantas ir Ligita Barniškiai, gražiomis lietuviškomis melodijomis išjudinę visus šventės dalyvius.

Norėtusi dar kartą Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopai palinkėti ir toliau aktyviai tęsti gražias šauliškas tradicijas, sėkmingai darbuotis vardan mūsų tautos ir Tė- vynės Lietuvos gerovės.

*„Trimito“ informacija, parengta pagal
apsilankiusiųjų šventėje žinias*

Užjūrio šauliai svečius iš Tėvynės priėmė šiltai ir svetingai

Kuopos archyvo nuotr.

Tas pats pilkas grindinys. Tokia pati ankstyvo rudens ryto vėsoma. Nerimastingi kandidatų į jaunosius šaulius žingsniai ir širdžių dūžiai, skaičiuojantys laiką iki, rodos, visą amžių lauktos akimirkos, kai ištare ilgai repetuotus pasižadėjimo žodžius, pabučiavę Lietuvos šaulių sąjungos vėliavą, galės didžiuodamiesi savimi atiduoti pagarbą Tėvynei ir visiems girdint tvirtai ištarti: „Tėvynės labui!“

Veržlumas, atsakomybė, vienybė – tai MES!

Lapkričio 23-ioji – svarbi ne tik kaip Lietuvos kariuomenės diena, bet ir kaip mūsų „Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopos įkūrimo diena. Jau antrą kartą didžią Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriją menantis miestelis Maišiagala skambės nuo jaunųjų šaulių pasižadėjimo ir šaulių priesaikos žodžių. Jauniausia, tačiau toli gražu ne mažiausia Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Nepriklausomybės kovų“ kuopa švęs pirmųjų metų sukaktį. Būtent čia pirmą kartą šaulių užsiėmimą vedė „Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopos vadas Pranas Skinulis. Į pirmąją paskaitą susirinko smalsus jaunimas, dar dorai nežinantis, kas toji LŠS ir ko bus iš jų norima. Ir tai buvo pirmas žingsnis. Būkime atviri, žengtas jis buvo ne tokiuose kraštuose, kuriuose būtų įprasta įlipus į autobusą išgirsti kontrolierių lietuviškai klausiantį: „Kur jūs važiuosite?“. Dažnai tekdavo išgirsti iš žmonių, turinčių nemenką patirties bagažą, žodžius: „Tau bus tikrai sunku ten būti išgirstam.“ Ir visgi mes švenčiame pirmąsias metines, esame dideli ir tvirtai stovime ant kojų.

Paslaptis labai paprasta. Niekas neliepė kurti kuopos, niekas „iš viršaus“ neliepė kurti net ir būrio. Entuziazmą atsinešėme patys, niekas jo mums įpūsti nebandė. Priešingai – stabdė. Tačiau argi sustabdys vėtrą vien pasakęs jai: „Dar palauk“? Iš pradžių P. Skinulis tik domėjosi. Vėliau tapo jaunučiu šauliu Vilniuje. Tekdavo važinėti į kiekvieną šaulių užsiėmimą daugiau nei 30 kilometrų. Tik į vieną pusę. Pasižadėjimas Lietuvos šaulių sąjungai P. Skinuliui nebuvo tik mintinai išmoktas eilėraštas. Tai buvo tvirtas pažadas Tėvynei ir sau, kurį jis nešiojosi savyje nuo pat pradžių. Vaikai, paaugliai pamatė pavyzdį, kokio nebuvo regėję anksčiau. Dauguma negalėjo važinėti į miestą ir aktyviai dalyvauti šaulių veikloje. Reikėjo žmogaus, kuris turėtų užtektinai entuziazmo, ryžto ir drąsos, kuris sugebėtų priversti klausytis, reikėjo, kad Šaulių sąjungą „atvežtų“ pas juos. Toks ir buvo Pranas. Jam gimė idėja surasti bendraminčių ir įkurti būrį savoje mokykloje. Jis pasinaudojo visomis įmanomomis galimybėmis, kurios padėjo pasiekti tikslą. Šauliai gavo kabinetą, leidimą naudotis sporto sale. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo vidurinės mokyklos pedagogų palai-

Didžiuojamės savo kuopa

Žmogus, kurio jaunieji šauliai klausosi, kuriuo seka ir tiki – Pranas Skinulis

Prisiminti ir gerbti – mūsų savanoriška pareiga

kymas buvo labai svarbus tolimesnei veiklai. Ypač palaikė ir daug prisidėjo istorijos mokytojas Aidas Gradeckas. Mokytojas ir mokinys vienas kitame atrado tai, ko abiem reikėjo. Ir šaulių „mechanizmas“ pradėjo veikti.

Būdamas sąžiningas ir elgdamas teisingai Pranas greitai tapo sektinu pavyzdžiu aplinkiniams. Maišiagalai ir jos apylinkėms jo entuziazmo buvo per daug. Žinia apie Lietuvos šaulių sąjungą pradėjo keliauti iš lūpų į lūpas. Dalis vaikų žavėjosi veikla, kita dalis žiūrėjo neigiamai ir įtariai. Abiem atvejais kalbos netilo. Vos kartą nuvažinę į Musninkų Alfonso Petručio gimnaziją, Pranas grįžo su daugiau kaip 30 užpildytų naujų kandidatų į jaunosius šaulius bei šaulius anketų. Labai sėkmingai pradėjo bendradarbiauti su Širvintų rajono Bartkuškio pagrindine mokykla, kurioje, nepaisant mažo mokinių skaičiaus, taip pat labai greitai susirinko didelis skyrius jaunųjų šaulių, degančių motyvacija ir pasiryžimu. Sąvoka „Maišiagalos būrys“ tapo per maža. Įdėjęs daug pastangų, darbo ir paaukojęs nemažai laiko P. Skinulis užsitarnavo rinktinės palankumą. Pagaliau lygiai prieš metus, lygiai tokį patį vėsų Lietuvos kariuomenės dienos rytą pirmą kartą oficialiai nuskambėjo „Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopos vardas. P. Skinulis tapo pačiu jauniausiu kuopos vadu. Veikdamas nuosekliai jis pradėjo skiepyti vaikams drausmę, sąžiningumą, meilę Tėvynei. Bėgant laikui mokyklų mokytojai pastebėjo, kad į šaulių veiklą įsitraukę vaikai pradėjo atsakingiau elgtis, būti tvarkingesni, mandagesni, pareigingesni, iš jų žodinių pradėjo dingti žargonai, svetimybės. Kuopos vadas sugebėjo tai perduoti jauniems Sąjungos nariams ne brukdamas vien sausas taisykles, bet pats rodydamas pavyzdį, ne vienam tapęs autoritetu. Vaikai jautė pagarbą vadui, nuolat siekiančiam gilinti žinias. Jis tapo savanoriu Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgose (KASP), pradėjo studijuoti Lietuvos edukologijos universitete, sėkmingai baigė Bazinį kario savanorio įgūdžių kursą ir tapo skyrininku. Tėvai juo pasitikėjo ir leido vaikams

vykti į renginius.

„Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopa nei vienam mėnesiui nebuvo „užmigusi“. Pagautas pagreičio siekti vis daugiau P. Skinulis nelaukė rankas sudėjęs, kol kas nors pradės siūlyti veiklas. Dabar, būdamas ne vienas, nes turėjo draugų, kolegų, žengiančių koją kojon su juo, jis gaudė progą po progos. Vaikams buvo organizuojami praktiniai išbandymai, mokymai. Susitarus su Neries regioninio parko direkcija, šauliams buvo suteikta glimybė praktikuotis Elniakampio slėnyje. Tinkamesnės vietos nelabai ir sugalvos. Nuošalus, didelis miškas su proskynomis, keliais, takais, plačia augmenijos įvairove ir vidury snaudžiančiu ežeru. Šauliai vis dažniau pradėjo savanoriauti maratonuose, renginiuose, dalyvauti varžybose. Iš bendraminčių tapome artimais draugais.

Tikriausiai labiausiai į šaulio atmintį įsirežia minėjimai, primenantys lietuvių kovas dėl laisvės. Įdėto darbo prasmę pamatai, kai pažvelgi į jaunojo šaulio, stovinčio rikiuotėje šaltą kovo 11-osios rytą, budinčio prie laužų sausio 13-osios vakarą ar dalinančio nepažįstamiems praeiviams arbatą vasario 16-osios popietę, veidą... Išvysti, kaip vaikas, jausdamas aplink tvyrančią vienybę, nuoširdų paprastų žmonių patriotiškumą, klausydamas, kaip didžiulė minia kartu dainuoja dainas Tėvynei, pajunta laimės akimirka, širdelės virpulį, kurį taip sunku apsaugoti žodžiais, kuris verčia didžiuliu, kad esi čia ir dabar, kuris užsikrečia tuo ypatingu jausmu – meile Lietuvai. Užtenka pamatyti tai vaiko akyse bent kelioms sekundėms ir nebelieka jokių abejonių, kad VERTA. Verta stengtis ir tęsti LŠS veiklą, kad ir kiek neigiamų nuomonių girdėtum iš už nugaros.

„Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopos didžiausia jėga, kuri padėjo atsilaikyti prieš spaudimą – vienybė. Kad ir kokie sunkumai ar kliūtys kirstų kelią, išliks lyg vienas kumštis ir vis dar drąsiai patikime užnugarį sesei ar broliui šauliui. Viso to neišmoksi iš vadovėlio. Neišmoksi ir klausydamasis garbingų žmonių pasakojimų. Tai reikia pajusti. Dar sunkiau – išmokyti pajusti kitą žmogų. Kuopos vadas P. Skinulis – tai tas žmogus, kurio klausosi, kurį seka, kuriuo tiki. Gali būti perskaitęs galybės knygų, tačiau be sugebėjimo pratraukti žmones, būs tik teoretikas. Be lyderio, kuris motyvuotų ir uždegtų, visas šis „mechanizmas“ prasčiausiai neveiktų.

Ieva Skinulytė

Vilniaus apskr. karaliaus Mindaugo šaulių

10-osios rinktinės „Nepriklausomybės kovų“ šaulių kuopos vado pavaduotoja

Džiugias vasaros akimirkas smagu prisiminti

Kuopos archyvo nuotraukos

LŠS vadas ats. plk. A. Plieskis apdovanoja šachmatininkus

Šaulių sportininkai įsibėgėja

Tie, kurie nuolat lankosi Lietuvos šaulių sąjungos internetinėje svetainėje ir socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, turbūt jau pastebėjo, kad per pastaruosius kelis mėnesius įvairių sporto šakų šauliškos komandos iškovojo tikrai reikšmingų pergalių. Džiaugiamės atkurto LŠS Sporto ir technikos klubo įdirbiu ir pateikiame skaitytojams lakonišką laimėjimų suvestinę. Savaiame suprantama, linkime daugiau pergalių, nes nemažai varžybų dar artėja.

„Tėvynės gynėjų“ sporto žaidynės

Šiose varžybose dalyvavo Lietuvos kariuomenės, Policijos departamento, Viešojo saugumo tarnybos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, FNTT, STT, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos, Lietuvos šaulių sąjungos ir kitų jėgos struktūrų atstovai. Dalyviai varžėsi septyniose sporto rungtyse: mažojo futbolo, krepšinio, šaudymo tarnybiniu ginklu, dziudo, paplūdimio tinklinio, taikomojo biatlono ir šachmatų.

Visose rungtyse dalyvavo ir šauliai. Bet ne tik dalyvavo. Vaikinų paplūdimio komanda pateko į stipriausių komandų aštuntuką. Merginos – Justina Petrokaitė ir Dovilė Stirbytė – šioje rungtyje užėmė II vietą, o dziudo rungtyje šauliai buvo pirmi.

Tėvynės gynėjai „Tėvynės gynėjų“ sporto žaidynėse

Mūsų bėgikai po apdovanojimo

Kariuomenės virvės traukimo čempionatas

Rugsėjo 27-ąją Kaune, Juozo Vitkaus inžinierijos batalione, vyko Lietuvos kariuomenės virvės traukimo čempionatas, kuriame Lietuvos šaulių sąjungai atstovavo šauliai Raimondas Šidlauskas, Andrius Česnauskis, Nerijus Lenkauskas, Arnoldas Balsys, Domas Urnikis, Tautvydas Knėčiūnas, Mindaugas Knėčiūnas, Kęstutis Slavinskas ir komandos vadovas Šiaulių apskrities gen P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Kuršėnų kuopos būrio vadas Antanas Gričius. Gaila, kad šįkart Šiaulių sąjungos komandai teko užleisti lyderio poziciją ir užimti antrąją vietą. Linikime tobulėti ir susigrąžinti lyderio titulą.

Lietuvos kariuomenės kroso čempionatas

Tą pačią dieną Kaune, Kleboniškio miške, vyko Lietuvos kariuomenės kroso čempionatas, kuriame Šiaulių sąjungai atstovavo šauliai Tomas Kuzminskis, Martynas Undraitis, Andrius Pošiūnas, Vytautas Remeika, Rimvydas Alminas, komandai vadovavo Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas Tomas Grabauskas.

Šiame čempionate dalyvavo 18 komandų. LŠS komanda pasirodė puikiai – komandinėje įskaitoje užėmė I vietą. Asmeninėje įskaitoje bronzą laimėjo šaulys Andrius Pošiūnas.

Stalo tenisas

Spalio 12 d. Panevėžyje startavo Lietuvos komandinis stalo teniso čempionatas, kuriame dalyvavo ir LŠS-VDU merginų komanda. Pirmajame čempionato ture šaulės studentės susitiko su varžovėmis iš Klaipėdos bei Panevėžio. Po labai įtemptos kovos LŠS stalo tenisininkės įveikė stiprią Klaipėdos „Etnos“ komandą rezultatu 5:3, vėliau rezultatu 2:5 nusileido Panevėžio „KKSC Fuksas“ komandai. LŠS-VDU komandai atstovauja Jūratė Brazaitytė, Monika Kavaliūnaitė, Kristina Petkevičiūtė ir Neringa Valytė. Antrasis Lietuvos komandinio stalo teniso čempionato turas vyks lapkričio 16 d. Kaune. Tad linkime pergalių.

Krepšinis

Nuspręsta, kad LŠS krepšinio komanda – taip, jau turime tokią – dalyvaus Kauno krepšinio lygos (KKL) rungtynėse. Tai bus ilgalaikis sporto projektas.

KKL – tai įvairios pagal komandų pajėgumą organizuojamos varžybos, itin mėgiamos ne vien tik kauniečių. Šiuo metu vyksta žaidėjų atranka. Daugiau informacijos galima sužinoti pasiteiravus LŠS Sporto ir technikos klubo viršininko Tomo Juraičio (el. p. tomas@juraitis.eu).

Parengė Valdas Kilpys

Apdovanojami LK teniso nugalėtojai šauliai

Žavios paplūdimio tenisininkės

Sportuojančiųjų šaulių gretos didėja

Autoriaus nuotraukos

Mūsų sportininkai skina laurus ne tik Lietuvoje

Geras naujienas visados smagu pranešti. Tai darome džiaugdamiesi ir vildamiesi, kad kitiems broliams bei sesėms šauliams bus malonu išgirsti.

Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Kuršėnų 7-osios kuopos šaulė Jolita Vitkauskaitė ir būrio vadas Antanas Gričius, kuris yra ir svorčių kilnojimo bei virvės traukimo treneris, spalio 18–21 dienomis dalyvavo Europos suaugusiųjų svorčių kilnojimo taurės varžybose ir abu užėmė trečiąsias vietas. Jolita dalyvavo svorio kategorijoje iki 63 kg ir debiutavo keldama 24 kg svarstį. Treneris A. Gričius savo jėgas išbandė Pa-

saulio veteranų svorčių kilnojimo čempionate. Medaliai itin džiugina dar ir todėl, kad šiose varžybose, kurios vyko viename iš gražiausių Kroatijos miestų Zagrebe, visose svorio kategorijose buvo labai didelė konkurencija. Tai retai pasitaiko. Paminėtina ir faktas, kad Europos taurėje dalyvavo daugiau kaip 200 dalyvių iš 17 šalių.

Spalio 26 d. Jolita dalyvavo Atvirajame svorčių kilnojimo čempionate Pakruojyje, kur svorio kategorijoje iki 68 kg, keldama 16 kg svarstį, tapo čempione. Gaila tik, kad siektas tikslas – pagerinti Lietuvos rekordą visose amžiaus grupėse: jaunių, jaunimo bei moterų – liko neįgyvendintas. Tačiau, kaip sakoma, dar ne vakaras. Šiuo metu Jolita intensyviai rengiasi Pasaulio jaunimo svorčių kilnojimo čempionatui, kuris vyks Rusijoje, Tiumenėje, lapkričio mėnesį. Ten mergina bandys pagerinti Lietuvos rekordus.

Palinkėkime sėkmės.

*Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus
šaulių 6-osios rinktinės informacija*

Jaunieji šauliai mokėsi naktį

Rugsėjo pabaigoje „Jaunojo pasieniečio“ būrelio nariams, kurių dauguma yra ir Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos jaunieji šauliai, buvo suorganizuoti naktiniai užsiėmimai. Jie prasidėjo septintą vakaro ir tęsėsi iki ketvirtos ryto. Tokio neįprasto „Jaunojo pasieniečio“ laiko reikalavo temos – sienos kontrolės nuostatai; pasienio sargybos; teorinis ir praktinis susipažinimas su pasienio sargybomis, pasienio sargybų taktika saugant Lietuvos Respublikos valstybės sieną tamsiuoju paros metu.

19:00 – užsiėmimai prasideda

Rinktinės archyvo nuotrauka

Kudirkos Naumiesčio užkardos mokymo salėje jaunieji pasieniečiai pirmiausia išklausė teorinės dalies apie pasienio sargybą, t. y. patrulį, stebėjimo postą, užtvartą, rezervinę grupę, jos veiklą bei svarbą bei kt., sužinojo apie pasienio sargybą tikrinimą, raportus. Jaunuoliai susidomėjo pasakojimu apie pažeidėjų sulaikymą, daiktų apžiūrą, krata, sulaikymo vietos apžiūrą ir apsaugą, sulaukytų asmenų konvojavimą. Teorinę užsiėmimų dalį jauniems šauliams pasieniečiams vedė būrelio vadovas, Pagėgių rinktinės sargybų skyriaus jaunesnysis specialistas Vygintas Kuras ir specialiosios paskirties užkardos jaunesnysis specialistas Gintaras Naujokaitis.

Su nerimu ir jauduliu jaunieji pasieniečiai laukė praktinės užsiėmimų dalies, nes tai, ką sužinojo mokymų salėje, teko patiems išbandyti. Tikrame sargybų instruktazėje jaunieji pasieniečiai buvo suskirstyti grupėmis – „pasienio sargybomis“. Kiekvienai jų paskirtas sargybos vyresnysis iš pačių moksleivių tarpo ir užduotys, kuriose detalai nurodyta saugotina vieta bei

Pavyko sulaikyti tik vieną pažeidėją ir jo gabentą kontrabandinį krovinį

Kuopos archyvo nuotrauka

kontrabandinį krovinį – dėžę cigarečių. Iškvietus „rezervinę grupę“, su dideliu džiaugsmu darbo ėmėsi tarnybinis šuo Caras ir specialiosios paskirties užkardos kinologas Gintaras Naujokaitis. Netrukus surastas dar vienas pasislėpęs pažeidėjas bei žolėje jo išmesti narkotikai.

Jaunųjų pasieniečių naktiniuose mokymuose dalyvavo Kudirkos Naumiesčio užkardos vadas majoras Dainius Stepšys ir Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos vadas Antanas Varankovas, kurie ir „pasienio sargybų“ tikrinimo metu, ir pažeidėjų sulaikymo metu negailėjo šiltų bei padrąsinančių žodžių, praktinių patarimų jauniems pasieniečiams, tikimės būsimiems VSAT pareigūnams ar kariams.

Atlikę tarnybines užduotis, Pagėgių rinktinės SPU ir Kudirkos Naumiesčio užkardos pareigūnai, jaunieji pasieniečiai ir „pažeidėjai“, kuriuos puikiai ir įtikinamai suvaidino buvę Pagėgių rinktinės pasieniečiai prie arbatos aptarė užsiėmimų rezultatus, laimėjimus ir klaidas, kurių nepavyko išvengti. Bet juk tam ir rengiami teoriniai bei praktiniai mokymai, kad galėtume analizuoti savo klaidas ir daugiau jų nekartoti.

Jaunieji šauliai pasieniečiai, nors ir pavargę, šiek tiek sušalę ir sušlapę, sakėsi norį dar ne kartą kartoti užsiėmimus, nes tai padeda ne tik visapusiškai susipažinti su pasieniečių kasdieniška, itin nelengva tarnyba, bet ir tinkamai pasirinkti profesinį kelią.

Norisi priminti, kad tokie užsiėmimai – puikus dviejų organizacijų bendradarbiavimo pavyzdys, kuomet nereikalaujant didelių piniginių resursų, bet pasitelkiant entuziazmą galima surengti puikius mokymus jauniems šauliams ar jauniems pasieniečiams, panaudojant pasienio užkardos turimus resursus ir pareigūnus, reikalingus moksleivių saugumui užtikrinti. Pabrėžtina ir tai, kad tokios apimties jungtinių jaunųjų pasieniečių ir jaunųjų šaulių praktiniai taktiniai mokymai buvo organizuoti pirmą kartą.

Vygintas Kuras

Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės

Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos vado pavaduotojas,

VSAT prie VRM Pagėgių rinktinės sargybų skyriaus jaunesnysis specialistas, vidaus tarnybos vyresnysis puskarininkis

Gavę signalą apie pažeidėjus privalome nedelsdami veikti pagal instrukciją

elgesys ekstremalių situacijų atveju. Po tikro įsakymo saugoti Lietuvos Respublikos valstybės sieną „pasienio sargybos“ išvyko į tamsią naktį vykdyti jiems paskirtos užduoties.

Kad viskas vyktų sklandžiai, kiekvieną „pasienio sargybą“ lydėjo vienas Kudirkos Naumiesčio užkardos pareigūnas, turėjęs pagelbėti jauniems pasieniečiams orientuotis vietovėje, surasti paskirtą saugoti valstybės sienos ruožą, paaiškinti, kaip tiksliai ir laiku įvykdyti paskirtą užduotį.

Šaltoje ir kylančiu rūku pasidengusioje naktyje jauniems pasieniečiams teko ne tik įveikti tamsos baimę, kovoti su kojas kandžiojančiu drėgnu šaltuku, bet ir tikrinti pasienio ruože klajojančius galimus pažeidėjus, nustatyti asmenybes, t. y. tikrinti dokumentus, išsiaiškinti, ką asmenys veikia tamsiuoju paros metu prie valstybės sienos ir kokie jų tikslai, stebėti pasienio ruože važinėjančią įtartiną automobilį, tamsoje keisti pasienio sargybos vietą ir pobūdį.

Apie antrą valandą nakties visos „pasienio sargybos“ iš užkardos budėtojo gavo signalą apie Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sieną perėjusius asmenis ir jų gabenamą kontrabandinį krovinį. Teko nedelsiant susiorientuoti aklinoje tamsoje, užimti paskirtus ypatingam atvejui sektorius, iš sargybų „pėsčiasis patrulis“ pereiti į sargybas „pasala“ ir „užtvartą“, kad būtų galima sulaikyti pažeidėjus ir jų gabenamą kontrabandinį krovinį.

Deja, pavyko sulaikyti tik vieną pažeidėją ir jo gabentą

Kovoti su ugnimi mokosi ir jaunimas

Rugsėjo 27 d. Visagine vykusiose Respublikinėse ugniagesybos sporto jaunimo pirmenybėse pirmą kartą startavo Utenos priešgaisrinės gelbėjimo valdybos komanda, kurią sudarė devyni Utenos 9-osios kuopos jaunieji šauliai ir vienas kandidatas į jaunuosius šaulius Laurynas. Jaunieji sportininkai dalyvavo panašiose rungtyse kaip ir suaugę ugniagesiai: lipo kablinėmis kopėčiomis į mokomojo bokšto aukštą, įveikė 100 metrų kliūčių ruožą, taip pat komandinės rungtis: kliūčių ruožo estafetę 4x100 m.

Pirmenybėse dalyvavo Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Alytaus, Utenos apskričių jaunimo komandos ir Visagino jaunimo komanda. Nors uteniškiai jaunieji šauliai, kuriuos ugniagesybos mokė ir treniravo Utenos komandos budinčios pamainos skyrininkas Tomas Didgalvis, pradėjo treniruotis tik pavasarį, varžybose labai stengėsi. Žinoma gaila, kad mokiniams sunkiai sekėsi nugalėti pirmųjų varžybų startinį jaudulį varžantis su Lietuvos čempionais. Tačiau susumavus visų rungčių rezultatus paaiškėjo, kad bendrąkomandinėje įskaitoje uteniškiai jaunieji šauliai liko penkti, aplenkę Alytaus apskrities jaunimo komandą. Tuo džiaugiamės ir tikime, kad netrukus pasieksime daugiau.

Utenos apskr. 9-osios šaulių rinktinės informacija

Varžybos nebuvo lengvos

Bendrąkomandinėje įskaitoje uteniškiai jaunieji šauliai buvo penkti

Rinktinės archyvo nuotraukos

„Lagaminų kartos“ mentaliteto ypatumai

Net keliuose tekstuose bandėme identifikuoti emigracijos gilumines ir išorines priežastis. Kapstėmės ekonomikoje, socialiniuose moksluose ir kitur, tačiau pats asmuo liko pamirštas. Kas dedasi išvykstančiojo galvoje? Kodėl priimamas sprendimas palikti gimtąsias vietas? Kokios baimės lydi tokius sprendimus? Apie tai ir dar daug kitų dalykų bandysime kalbėti šiame straipsnyje.

Gilesnės socialinės bėdos?

Psichologai emigraciją kartais įvardija kaip žmogaus pabėgimą nuo vienokių arba kitokių problemų arba tiesiog nuo savęs. Juk iš tiesų dažnas emigruoja susidūręs su šeimos, kitokių asmeninių santykių krizėmis. Atliktų tyrimų statistiniai duomenys byloja, kad apie 40 proc. emigrantų iš Lietuvos išvyksta turėdami tam tikrų psichologinių problemų. Sunku pasakyti, ar jie atspindi tiesą, bet, kad tiesos juose yra, manau, niekas nesiginčys.

Būna, kad „visagalė depresija“ yra pagrindinė išvyki-

mo priežastis. Gi kalbėti apie depresijos priežastis gana keblu: tai ta nyki dvasinė juoduma, kuri itin sunkiai pasiduoda apibūdinimams, nusakymams ar formalizacijai. Išvykimas – tai nesuvokimas, kad problemos išvyksta/emigruoja drauge su išvykstančiuoju. Ne veltui liaudies išmintis sako, kad nuo savęs nepabėgsi.

Taigi nėra visai teisinga teigti, kad emigracija pirmiausia turi tik ekonominį atspalvį. Daugelis išvykstančiųjų nurodo nepagarbos asmeniui, neaiškumo, korupcijos ir kitas blogybes. Žinoma, uždirbti daugiau pinigų – tai

Koks santykis tarp „ekonominių“ ir „psichologinių“ emigrantų lieka tik spėlioti

reiškia gyventi oriai, išlaikyti savo savivertę, tačiau didelė dalis išvykstančiųjų tokį sprendimą priima „bėgdami nuo savęs“ arba to, kas juos persekioja.

Koks santykis tarp „ekonominių“ ir „psichologinių“ emigrantų lieka tik spėlioti.

Vėl kaltas sovietinis palikimas?

Nesinorėtų likti klaidingai suprastam, tačiau kito kalbinimas psichologijoje, o ir šiaip žmonių tarpusavio santykiuose, yra itin paplitęs dalykas. Pamenate tą klasikinę visur tinkančią pusiau juokais tariamą frazę: „Čia ne aš kaltas, čia aplinkybės tokios...“? Suprask, kad ir kas nutiktų, vis vien kaltės neprisiimsiu.

Sovietinė praeitis jau senokai tapo viena iš tų „aplinkybių“. Ir valstybės, ir asmeniniuose gyvenimuose, kai nelieta argumentų dangstyti savo nesugebėjimo ko nors atlikti, metamas paskutinis „gelbėjimosi ratas“ – kalta sovietinė praeitis. Lieka tik pamintyti, ar galima ją kaltinti kalbant apie emigraciją, o dar tiksliau, jos įtaką „lagaminų kartos“ atstovams.

Tenka pripažinti, kad pusė amžiaus Sovietų Sąjungos nelaisvėje, geležinė uždanga, skyrusi Rytų Europą nuo Vakarų, mūsų suformavo provincialų mentalitetą. Persotintas naujovių baimės jis padarė mus kitokius. Žinoma, ne visus, bet gana nemažą mūsų visuomenės dalį.

Buvęs lenkų disidentas ir publicistas Adamas Michnikas Europos visuomenės vadino antros klasės piliečiais – iškovojusiais laisvę, bet nesugebančiais naudotis demokratija, neturinčiais atsakomybės jausmo ją išsaugant. „Komunizmo mišrūnai“ – tai dar vienas lenkų disidentų terminas.

Kita vertus, išorinis bailumas mūsų puikiai dera su tam tikru avantiūrizmu. Logistikos firmų gausa, emigravusiųjų skaičius ir jų pasiekiamų kraštų geografija leidžia teigti, kad lietuviai dar neprarado savo protėvių iškieptos pozityviųjų avantiūristų, sėkmės džentelmenų ar tiesiog nenuoramų dvasios. Tai teikia vilties.

Pagrindinės emigravusių tautiečių problemos

Remdamiesi viešosios erdvės monitoringo rezultatais bei pajungę „Trimito“ paskyrą socialiniame tinkle ir apklausę išvykusiųsios, pabandėme identifikuoti pagrindines psichologines problemas, su kuriomis susiduria išvykę tautiečiai:

- Emociniai sutrikimai: įvairaus stiprumo depresija, įtampa, pyktis ir iš to išplaukiančios mintys apie savižudybę ir kt. Baiminamasi dėl galimybės grįžti į Lietuvą. Yra tokių, kurie bijo grįžti į savo tėvynę dėl priaugto svorio ar tiesiog dėl to, kad paseno, pasikeitė išoriškai.

- Šeimyninės arba bendravimo bėdos: vienam išvykus į užsienį poros dažniausiai išyra, svetimoje aplinkoje sunku susirasti antrąją pusę ir t. t. Taip pat bendravimo problemoms priklauso ir komplikacijos komunikuojant su vietiniais – tam tikras izoliuotumas, draugų stoka ir pan.

- Darbo santykiai (su darbdaviais ir su bendradarbiais), kadangi darbas užima bene didžiausią emigranto laiko dalį, tai nuolat tvyrantis prastas emocinis klimatas gali tapti didelių problemų priežastimi.

- Išvykę lietuviai kitoje šalyje patiria įvairių fobijų ir panikos priepuolių. Taip gali būti dėl užsitiesusios adaptacijos emigracijoje, dėl artimųjų elgesio su išvykusiuoju, kaltės jausmo, kad teko išvykti.

Paskaitę šiuos rezultatus, ko gero, nustebote? Būtų keista tvirtinti, kad kiekvienas išvykusysis tampa psichologinių problemų „rinkiniu“, tačiau būtų neprotinga manyti, kad emigracija yra rožėmis klotas kelias ir kad išvykus iš tėvynės jūsų nekamuos išvardytos negerovės. Ne vienas kalbintas emigrantas deklaravo faktą, kad yra dalykų, kurių neatperka uždirbti pinigai. Bene geriausias to pavyzdys – pas gimines Lietuvoje palikti vaikai.

Mentaliteto klausimu

Terminas „lietuvio emigranto mentalitetas“ yra lygiai toks pat bendras ir nieko nesakantis kaip ir, tarkim, „vokiška tvarka“. Visi puikiai suprantame, kad tai per didelis apibendrinimas, kuris teisingas tik tada, jei sutinkame, jog stereotipai „turi dalį tiesos“. Tad minima „dalis tiesos“ tetampa mūsų svarstymų atspirties tašku.

Sunku būtų ginčyti, kad egzistuoja tam tikra perskyra tarp sovietmečio ir vakarietiškojo mentaliteto. Nors sovietmetis, kaip jau minėjome, senokai tapo nieko neveikiančiųjų pasiteisinimo argumentu, tačiau atmesti jo įtakos nevalia. Koks gi yra esminis sovietmečio mąstysena persismelkusio tautiečio (*sovietuko*) bruožas?

Manau, kad tai požiūris į vagystę ir vogimą apskritai. Visiškai nesvarbu, ar *sovietukas* yra pačioje visuomenės apačioje (smulkus vagištis, vagiantis iš prekybos centrų), ar viduryje (prisitaikėlis, turintis darbą, gal net privačioje įmonėje, tačiau vis vien sukčiaujantis, vagiantis, kyšininkaujantis), ar pačioje viršūnėje (vadovaujantis kokiam nors korupciniam bizniui ar tiesiog korumpuotas valdininkas ar politikas).

Bendriausia prasme visus juos vienija sovietinis mentalitetas: jiems vagystė, vogimas, kombinavimas yra natūralus gyvenimo būdas. *Sovietukai* tame nemato nieko smerktino, jie yra šventai įsitikinę, kad vagia visi, kad vogti yra normalu, o nevogti yra tiesiog neįmanoma. Pagal jų supratimą – tai visai ne vagystės, o tiesiog šiaip sugebėjimas gerai suktis. Labai gaila, tačiau šis požiūris yra plačiai paplitęs ir tarp šaulių.

Kai sovietinė sistema griuvo, vietoje jos atsirado nauja, rinkos, sistema, tačiau sovietinio žmogaus požiūris nepakito. Atsirado kažkoks pusiau sąmoningas supratimas, kad naujos įmonės – tai nomenklatūrininkų *prichvatizuotos* senos, iš kurių galima vogti kaip sovietmečiu. Taip elgtis galima ne todėl, kad turtas bendras, bet dėl to, „kad jie gavo daugiau, nors buvo tokie patys vagys.“ Arba, paprasčiau tariant, „jie spėjo greičiau prisivogti, todėl dabar aš galiu imti iš jų.“

Keista žinoti apie tokį požiūrį, nes praėjus daugiau nei dvidešimt nepriklausomos Lietuvos metų yra tūkstančiai įmonių, kurių savininkai sovietmečio nė neregėjo, o visa, ką uždirbo, pasiekta per alinanti ir nuoseklų darbą.

Aptarę *sovietukų* mentalitetą trumpam sustokime prie alternatyvos – vakarietiškojo mąstymo būdo. Matyt, jis nevertas didelių apibendrinimų, nes yra diametraliai priešingas sovietiniam: darbas gerbiamas, nesižvalgoma, kur

ką suorganizuoti, bet nuoširdžiai triūsia aiškiai suvokiant, kad viskas pasiekama tik savo pastangomis.

Turbūt būtų teisinga teigti, kad pastarieji pirmiausia išvyksta iš Lietuvos susidūrę su sovietinio mąstymo atstovais. Nes blogai dirbti (ir gyventi) jie tiesiog negali. Ir tai yra bene esminis „lagaminų kartos“ mentaliteto bruožas.

Drama, kurios nėra?

Kalbant apie masinę emigraciją Lietuvoje tapo madinga vartoti *evakuacijos*, *deportacijos* sąvokas. Tenka pastebėti, kad tik itin dideliame neišmanėliui šauna į galvą

emigraciją lyginti su deportacijomis, kurių prigimtis yra prievartinė. Istorijos vingiuose lietuvių tauta yra patyrusi deportacijų, tačiau emigracijos lyginimas su deportacija (kaip, beje, ir Sovietų Sąjungos tapatinimas su Europos Sąjunga) yra itin siauro proto požymis.

Panašiai nutinka ir su emigracijos dramatinizavimu. Pasiklausius kai kurių itin „lietuviškai-tautiškai“ nusiteikusių viešųjų asmenų, atrodo, kad iki Lietuvos pabaigos liko tik keli meteliai. Renkami parašai už žemės nepardavimą užsieniečiams, tačiau nieko nesakoma apie referendumų sąlygų keitimą, svaigstama apie atvykėlių ordas, kurios išniekins mūsų valstybę, tačiau nutylima, kad kasamasi po Konstitucijos pamatais – visa tai yra tos pačios dramos atgarsiai. Dramatinizavimas – puikus įrankis jaukti protus.

Štai kodėl norisi dar kartą akcentuoti asmeninės atsakomybės ir sveiko proto svarbą. Pasaulyje yra dalykų, kurių išvengti niekaip nepavyks ir būtent šiai sričiai priklauso emigracija. Imigracija, beje, taip pat. Šio fakto suvokimas nėra tapatus pasidavimui. Veikiau priešingai – tai aiškus įsisąmoninimas, kad kiekvienas priimamas įstatymas, potvarkis, reguliuosiantis „savų“ ir „svetimų“ gyvenimą, pirmiausia turi būti perkoštas per vertybes.

Pabaigai – psichologų itin mėgstama alegorija apie deimantą. Joje pasakojama, kad visi esame deimantai, tobulos asmenybės. Tačiau augant ir vystantis aplinka ant mūsų gražiojo deimanto užneša šiek tiek purvo (įvairūs kompleksai, baimės, nepasitikėjimas), kuris nevalomas kaupiasi. Suaugdami dažnai šį besikaupiantį purvą ne nuvalome, bet aptepame laku ar kitaip nudažome. Taip užsiauginame storą luobą, pro kurią deimanto nebesimato. Ir kuo greičiau pradėsime gramdyti tas apnašas ir išdrišime akis į akį susidurti su savo blogybėmis, tuo greičiau nusikasime iki tikrojo deimanto, kurio grožio ir spindesio negali pranokti net prašmatniausias uždažymas.

Pasaulyje yra tik du būdai deimantą slepiančiam purvui pašalinti – sąmoningumas ir suvokimas. Pirmasis atsako į klausimą „Kas vyksta?“, o antrasis – „Kodėl tai vyksta?“.

Po visko, arba Emigranto atmintinė

- visos psichologinės problemos, su kuriomis teko susidurti Lietuvoje, niekur nedings ir emigravus į kitą užsienio šalį. Todėl jas reikia stengtis išspręsti būnant tėvynėje ir nesitikėti, kad išvykus problemos liks gimtinėje;

- nereikia naiviai tikėtis, kad viskas įvyks staiga: nuvykę kitur pirmą dieną neparsinešite milijono, o aplinkiniai nepamils jūsų nuo pirmos dienos;

- planuodami išvykti aiškiai permąstykite, ar didesnis namas, naujesnis automobilis yra vertas praradimo patogumo būti su žmonėmis, su kuriais bendraujant nereikia vertėjo;

- pagalvokite apie vaikus: jei turite, tai, ar jie ištvers tokį stresą? Ką praras ir ką gaus? Jei vaikų vis dar neturite – ar tie, kurie gims, nenusipelnė augti lietuviais, t. y. tokiais, kaip esate jūs pats?

Valdas Kilpys

Tik neišmanėlis emigraciją gali lyginti su deportacija

Į Lietuvą – po draugą iš užsienio...

Pasvarstymai

Turiu prisipažinti – iš pradžių norėjosi rašyti apie draugus, kuriuos įgyja mūsų Tėvynė, taigi ir visi mes, kiekvienas iš mūsų. Nors apie tokius draugus kartais ne visi žinome, tačiau, juk daugelis sutiksime, ar ne, kad smagiau turėti draugų nei priešų. Su Lietuva svetimtaučiai susidraugauja, ją pamilsta, šiltus jausmus jaučia dėl įvairių priežasčių. Gruzainai, pavyzdžiui, myli lietuvius nuo senų laikų. Kalnų šalies žmonių pietietišką šilumą, nesuvaidintą draugiškumą yra pajutęs kiekvienas, bent kartą lankęsis Gruzijoje ir prisipažinęs, kokios tautybės esąs. Taigi turime seną patikimą meilę ir daug senų draugų. Gaila, kad artimesni kaimynai ir mes jiems tokių šiltų jausmų nepuoselėjame.

Italai Gvidas Mikelinis (Guido Michelini) ir Pietras Umbertas Dinis (Pietro Umberto Dini) Lietuvą pamilo *per ausis* – ją išgirdę ir pajutę, t. y. tyrinėdami mūsų kalbą. Tą meilę perdavė kitiems. Džiugu, kai žinai, kad Parmos universiteto, žinoma, ne vien tik jo, auditorijoje suskamba lietuviški žodžiai, kažkas skaito išverstas į italų, anglų, vokiečių ir nemažai kitų kalbų mūsų autorių kūrinius. Taip irgi turtėjame – įgyjame naujų draugų.

Yra ir kitaip įgyjamų tolimų draugų. Kartais svetimi nejučiomis paverčiami savais, kadangi patraukia teisinga teisingo žmogaus veikla, pats žmogus, kuris vienaip ar kitaip atstovauja savo šaliai, o atstovaudamas apie ją praneša – išsamiau ar siauriau, nesvarbu – tiems, su kuo bendrauja. Taip seniai gyvena ir elgiasi išeivijos šauliai – skelbia apie Lietuvą, jos iškiliuosius žmones būdami toli nuo Tėvynės. Užtenka prisiminti apie šaulių organizuojamas skambias šventes, įvairius paminėjimus. Viena iš tokių – Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-ųjų metų šventė ir tautiečių pastangomis Čikagos Palvokio oro uoste atidengta atminimo lenta šiam įvykiui priminti bei pagerbti. Apie tai rašėme savo žurnale, todėl šįkart norisi temą pakreipti šiek tiek kitu rakursu.

Mūsų šiandiena – emigrantai

Savo šalies išdavikai, lengvesnio kėsnio ieškotojai, avantiūristai, vargo bitės. Žmonės, palikusius gimtąjį kraštą ir šiandien gyvenančius bei plušančius toli nuo tėvynės, o neretai ir brangių artimųjų, vertiname skirtingai. Apie išvykėlius mes, čia namie likusieji, mintijame įvairiai, ko gero, tai priklauso nuo to, kokie ryšiai su minimais asmenimis sieja. Taigi apie susukusiuosius lizdus svetur kalbame visai: ryškiai negatyviai – „parlekia tik

dantų pigiau „susiremontuoti“, „dabar apsimeta baisiais patriotais, o ko išvyko?“; pavydo kirminiuko graužiami – „ką čia vaidina turtuolius: dirba juodžiausius darbus...“, „gudrus(-i) buvo – sugebėjo išnaudoti progą, dabar gyvena kaip baltas žmogus“; suprasdami ir užjausdami dėl galimų negatyvių pasekmių: „vaikai maži, o be tėvų auga...“, „ne iš gero gimtus namus paliko...“; pozityviai: „be jų paramos sunkiai išgyventume“; „baigs mokslus, sugrįš ir žinias bei gebėjimus panaudos čia, tėvynėj“; „išvažiavo ir visi nusikaltėliai – dabar gyventi ramiau“.

Galima ir daugiau vertinimų prisiminti, tačiau, ko gero, pagrindiniai jų turi tik dvi spalvas – juodą ir baltą.

Kad Lietuva turėtų bent vienu draugu daugiau

Taip vardydama savo veiklos tikslus man visai netikėtai prisipažino viena šviesi, energinga, gražia bei prasminga veikla užsiimanti moteris. Toji veikla – lietuviybės svetimoje žemėje puoselėjimas. Pirmiausia – vaikų mokymas gimtosios kalbos, kuri neretai yra gimtoji tik tų vaikų tėvams, o palengva dedant kalbos pamatą einama toliau: organizuojamos lietuviškos šventės, prisimenami papročiai, dainos, žaidimai. Niekio čia nauja – pasakysite. Be abejo, sutinku su Jumis. Tačiau visa tai juk ne tik gražu, bet ir reikalinga. Žinoma, taip sakyti gali, jeigu kasdien neekvoji laiko ir gaudžiai neverki dėl nesustabdomai sparčiai kintančio pasaulio ir

nė neturi iliuzijų, kad kas nors gali jį grąžinti į tuos auksinius laikus, kai vaikai buvo paklusnūs ir įdėmiai klausė tėvų, saulė nebuvo tokia radioaktyvi, maistas toks nuodingas ir nuo scenos ar TV ekrano aidėjo tik taisyklinga kalba – jokių keiksmažodžių! Neįtikėtina, ar ne? Nuėjome, nulėkėme, nuvažiavome, nuskriejome per kiek daugiau nei dvidešimtmetį labai toli. Gyvename jau kitaip: su naujomis problemomis, rūpesčiais.

Tačiau grįžkime prie temos, t. y. draugų. Turiu pri-

sipažinti, kad visados žavėjausi svetur gyvenančiais tėvais, ypač sukūrusiais mišrias šeimas, bet gebančiais stumtelėti savo atžalas mokytis gimtosios kalbos. Žinoma, turiu galvoje savąją gimtąją. Taigi ir pokalbis su Neila Baumieliene, lietuve, prieš penkiolika metų su vyru išvykusia iš Lietuvos į Jungtines Valstijas bei auginančia tris vaikus, sukosi būtent apie tai – aktyvios meilės savo gimtinei formas. Iškart pasakau, kad Neila nepriklauso šaulių bendruomenei, nors jos ir šaulių vykdomos veiklos sąlyčio taškų priskaičiuotume ne vieną. Taigi visai tikėtina, kad nesavanaudiškus, gražius darbus atliekančių tautiečių, atsidūrusių toli nuo tėvynės, keliai turi galimybių susieiti, o gal netgi draugiškai driektis lygiagrečiai. Netikiu sakančiaisiais, kad susibūrus keliems lietuviams prasideda rietenos, ir visi teigiami siekiai paminami bei užmirštami. Bendros idėjos ir tikslai, jeigu jie yra tikri, nesumeluoti, leidžia kalnus nuversti. Apie tuos kalnus ir pasiteiravau Neilos. Moteris prisipažino, kad iš pradžių, vos tik atvykusi į Jungtines Amerikos Valstijas apie lietuviybę pernelyg negalvojo – pirmiausia rūpėjo elementarioji buitė. Tik po kelerių metų, įleidusi šaknis kiek giliau ir pajutusi, kad jos „išsikibo“, suprato, kad gyventi vien tik darbu bei namais plačiau mąstančiam žmogui yra pernelyg menkas tikslas. Juo labiau, įsikūrus toli nuo tėvynės ir jaučiant atsakomybę dėl vaikų: norėjosi, kad atžalos ne tik žinotų, bet ir jaustųsi esą lietuviai. Beje, veikti stumtelėjo ir mažametė dukra, kažkam paklausus atsakiusi, kad jos mama dirba... tarnaite. „Tada supratau, kad kol esu vaikams kelrodė, turiu atlikti svarbesnių darbų“, – prisipažįsta Neila.

Šeštadieninė mokykla – meilės Tėvynei kryptimi

Pamačiusios, kad vien tik namuose savo vaikus mokytį lietuvių kalbos ganėtinai sudėtinga, penkios Long Ailende (Long Island – turtingų amerikiečių mėgstama sala netoli Niujorko) gyvenančios mamos nuvyko į Niujorko Maironio mokyklą semtis žinių. Moterys suprato, kad jų maža bendruomenė vien tik savanorių, aukojančių savo laiką, pagalba neišsivers ir be rėmėjų kokybiškos veiklos neišplėtos. Nors, kaip prisipažįsta Neila, Long Ailendo lietuvių bendruomenės šeštadieninei lituanistinei mokyklai pasisekė daug geriau nei kitoms – ji turėjo profesionalų – įvairių disciplinų mokytojų, kai tuo tarpu kitoje užatlantės mokyklose gimtosios kalbos vaikus mokė ir barmenai, ir inžinieriai – bet kas, kas negailėjo aukoti asmeninio laiko bendruomenės vaikams.

Pradėjusi pirmuosius mokslo metus Long Ailendo lietuvių bendruomenės mokykla iš Maironio lituanistinės mokyklos gavo skaisčią žiežirbą – filmuką apie Lietuvių chartą, tai yra manifestą, kuriame apibrėžiama, kaip išsaugoti lietuviybę, savo kalbą, jausmą savajai tautai, kaip išlikti lietuviu gyvenant už Tėvynės ribų. „Dabar, kai kas nors, norintis eiti mūsų pramintu keliu, paklausia, nuo ko pradėti, nusiunčiu šią chartą. Jau galime pamokyti kitur gyvenančias lietuvių bendruomenes, kaip auginti, puoselėti lietuviškąjį želmenėlį, kad sulauktum žiedo: pirmiausia reikia didelio noro ir daug daug meilės. Lygiai taip pat

LIETUVIŲ TAUTA

Užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse, vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad, savo tautine kultūra visuotinei žmonių gaminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą.

Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši

LIETUVIŲ CHARTA:

1. Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė.
Niekas negali būti prievartaujamas savo ryši su tautine bendruomene nutraukti. Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių bendruomenę.
2. Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę.
Lietuviai lieka lietuviu visur ir visada.
Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.
3. Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys.
Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.
4. Šeima yra tautos gyvybė.
Lietuviai kuria lietuvišką šeimą.
5. Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą.
Apreikšdama tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indelį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus.
Kiekvieno lietuvių priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.
6. Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija.
Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo sąlyga.
Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.
7. Mokykla yra tautinės dvasios židinys.
Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.
8. Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė.
Lietuviai kuria ir palaiko religines, kultūrines, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.
9. Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvių Tautos kartoms.
Lietuviai organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.
10. Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.
Lietuviai brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius.
Lietuviai stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuonims.
11. Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė.
Lietuviai ugdo tautinį solidarumą.
Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai.
Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatini tautinio solidarumo įnašą.
12. Lietuvių tautinės spalvos: geltona-žalia-raudona.
Lietuvių tautinė šventė – Vasario 16-ji diena.
Lietuvių šūkis: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt!“
13. Lietuviai yra lojalūs savo gyvenamajam kraštui.
Lietuvių santykius su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, gyvybei, sveikatai ir turtui.

**Vyriausiasis Lietuvos Išsilaisvinimo Komitetas Tremtyje,
1949 m. birželio 14 d**

kaip gyvenant ir bendraujant šeimoje“, – teigia Neila. Jai pritaria tos pačios bendruomenės narė, aktyvi lietuvių puoselėtoja Snieguolė Furajevienė: „Manau, kad labai svarbu yra tai, jog mūsų vaikai visad matė, kiek plušame naktimis po savo pagrindinių darbų, kurie mus maitina, ruošdamos bendruomenės renginius, rašydamos scenarijus, pakuodamos dovanėles, kepamos įvairius skanumynus lietuvių šventėms, kurios paprastai rengiamos tam, kad surinktume lėšų savajai mokyklei. Būdavo momentų, kai atrodė, kad daugiau nebeištversi, bet kai dukra prisipažįsta, kad tavim bei tavo veikla didžiuojasi, supranti, jog eini ir ją vėdi teisingu keliu. Kai pati moksleivė neverčiama ateina laisvadienį pagelbėti savai bendruomenei – pamokyti mažuosius tautiečius šeštadieninėje mokyklėlėje lietuviškų dainų, paskaityti knygelių, matai, kad lietuvių sėkla sudygo“, – šypsosi tėvynainė.

Aktyvumas, kaip žinia, atveria sunkius vartus. Pradėję eiti tautinės savasties išsaugojimo takeliu, aktyvūs lietuviai išėjo į gerokai platesnį kelią: išdrįso kreiptis į mecenatus Kazickus. Taip dėl Aleksandro Kazickienės dosnumo 2006 metais buvo įkurta ir jos vardu pavadinta pirmoji Long Ailende lituanistinė mokykla. Poniai Aleksandrai mirus, dr. Juozas P. Kazickas su šeima paprašė Neilos Baumilienės, daug metų dirbusios puoselėjant lietuviškąją daigą išeivijoje, ateiti dirbti į Kazickų šeimos fondo Niujorko skyrių ir padėti įkurti Aleksandro Kazickienės paramos programą, kuri remtų lituanistinį švietimą JAV: JAV lietuvių bendruomenės švietimo tarybą, lietuviškas savaitgalines mokyklas (jų dabar JAV – 36), stovyklas, konferencijas, šventes. Bet tai buvo gerokai vėliau, įrodžius, jog veikla pradėta vedant prasmingai idėjai.

Šiandien už Atlanto gyvenančios tėvynainės nei skundžiasi, nei piktinasi, bet apgailestauja dėl vieno – glaudesnio ryšio su Tėvyne stygiaus. „Labai gaila niekais nuėjusių gražių pastangų: gavome iš Lietuvos vadovėlius „Labas“, tačiau,

ko gero, niekas nepagalvojo, kad mūsų vaikai moko-
si tik šeštadieniais, o ne penkias dienas per savaitę... –
teigia Neila. – Kreipiamės į Švietimo ministeriją, prade-
dam aiškintis su žmonėmis, atsakingais už neformalųjį
švietimą už Lietuvos ribų, jau, rodos, surandi bendrą kal-
bą, bet pasikeičia valdžia, ateina nauji ir vėl reikia pradė-
ti viską iš naujo. O juk mes neprašome finansavimo, tik
norime bendradarbiauti su Lietuva, skleisti žinią apie ją
čia esantiesiems, konsultuotis su specialistais: pasiklaus-
ti, gauti teisingą atsakymą, sužinoti naujienas. Gaila, ta-
čiau Lietuvoje sukurti archainiai filmai apie mūsų kraštą
irgi nėra patrauklūs: kiek ilgai nedideli vaikai gali gėrėtis
Rumšiškėmis? Negi Lietuvoje nėra automobilių, pramo-
gų parkų, žaidimų aikštelių, – teiraujasi mažyliai, dar ne-
silankę savo tėvų žemėje. Rodos, smulkmena, tačiau visa
tai labai svarbu, kai turi tikslą ne atstumti, o išlaikyti kie-
kvieną vaiką, o tuo pačiu perduoti lietuvių kalbą naujajai
kartai, – savo tikslus vardija pašnekovė ir prisimena, kaip
Lemonto šeštadieninėje mokykloje kažkada apsilankiusi
p. Irena Degutienė džiaugėsi gražia Valtijose gyvenančių
lietuvių vaikų kalba, jų atliekamomis dainomis, gausybe
tautinių vėliavėlių, bet nepažvelgė giliau: iš 70 mokytojų
pozicijų tik 15–16 proc. – „tikri“ mokytojai, visa kita pa-
siekiama tik mamos mokyklos, t. y. ne specialistų dėka.
Neretai dėl to, palyginę šeštadienines mokyklas su savaiti-
nėmis amerikietiškomis, tėvai, ypač neturintys aukštesnių
ambicijų, į jas vaikų neveža. Gaila, bet taip prarandame

savo žmones. Problemų yra daugiau – ne tik specia-
lų, patalpų stygius – neretai lituanistinės mokyklos yra
automobilių bagažinėse, pradedant šluotomis, baigiant
kompiuteriais: viskas atsivežama ir išsivežama. Proble-
mų kartais iškyla net dėl knygų. „Vos tik mano paragin-
tas sūnus mokyklos planšetiniame kompiuteryje pradėjo
skaityti labai šaunią Vytauto V. Landsbergio knygą „Varlė
bunkeryje“, išsigandęs atlėkė pas mane: „Mama, neskaity-
siu, nes negaliu, turiu ištrinti – juk čia yra partizanų ginklų
nuotraukų.“ Iš tiesų, esame pasirašę sutartį, kad į mokyklos
kompiuterį jokių militaristinių vaizdų nekelsime. Taigi
turime daug subtilių dalykų, kuriuos turime „sugaudyti“.

Su Lietuva širdyje toli nuo savo gimtinės gyvenantys
ir auginantys vaikus žmonės turi ne vieną siekį: „Privalo-
me paversti lituanistinį švietimą efektingesniu, platesniu,
progresyvesniu, ieškome patraukliausių būdų pritraukti
į lietuviškas mokyklėles kiekvieną vaiką, visus vaikus,
gyvenančius toli nuo gimtųjų tėvų namų – nepamiršti ir
neprarasti nei vieno. Turime siekti išlaikyti gintaro žemės
vaiku kiekvieną lietuvaity ir lietuvaite. Nuo mūsų kuriamų
šeštadieninių priemonių priklauso, ar Lietuva liks mūsų
vaikų širdyse. Turime daug svarbių misijų. Beje, ne vien
tik vaikus gražiai lietuviškai kalbėti bei rašyti išmoky-
ti, meilę Lietuvai įdiegti, bet ir išauginti Lietuvai drau-
gų: pažįstamiems, bičiuliams apie savo tėvynę pasakoti
bei paversti mūsų šalies bičiuliais. Kad kiekvienas mūsų

bendruomenės nario kaimynas apie Lietuvą žinotų. Kad draugės vyras, kitatautis, kuris atveža savo vaiką į mokyklą, apie Lietuvą išgirstų ir galbūt pamiltų. Kad mano šaliai iškilus grėsmei, atsirastų žmonių, kurie ne pečiais trauktų, nežinodami apie kokią valstybę kalbama, o aktyviai išreikštų savo poziciją. Trispalvė už Lietuvos ribų turi gilesnę prasmę“, – teigia Neila Baumilienė.

Be šių aukštųjų siekių Snieguolė, beje, neskubanti priimti Amerikos pilietybės, nors jau senokai gali, pamini nė kiek ne menkesnį: „Esant lietuviškomis mokykloms mūsų vaikai gali susikalbėti su seneliais, šiems nereikia angliškai mokytis.“

Ne prakeikimas – misija...

Ko gero, ne vienam, kuris klausia apie saldžiai kartų rūpestį – lietuviškumo „auginimą“, gyvenant toli nuo namų, natūraliai kyla klausimas: kodėl palikote namus, jeigu tokie patriotai esate?

„Ar tikrai esame savo Tėvynės išdavikai?“ – užąstri-na klausimą ir ėmusi svarstyti Neila prisipažįsta neretai pagalvojanti, kodėl čia atvyko, kodėl užsiima šiandienine veikla. „Iš pradžių maniau, kad tai prakeikimas, bausmė – išvykti iš savo namų, nors iš gero gyvenimo, ko gero, nė vienas čia neatskridome. Kiek vėliau į galvą atėjo mintis, kad emigracija – tai misija. Misija suvienyti visus mus, čia esančius, išlaikyti kalbą, surasti draugų, idealizuoti Lietuvą iš toli ir veikti jos labui... Kita vertus, lietuviai juk visad migravo... Gal mūsų Tėvynė pernelyg maža, kad visi joje „tilptume“, galbūt todėl iškeliame, kad stiprintume ją gyvendami toli? Ko gero, ne atsitiktinai matematikos studijas Kauno politechnikos universitete Atgimimo pašaukta iškeičiau į etnografiją Vytauto Didžiojo, kai tik jis buvo atkurtas. Dainuojanti revoliucija, šviesios viltys, VDU suteiktos žinios pakėlė savivertę. Galvojau: esame išskirtiniai, ypatingi, nepaprasti, beveik vieninteliai... Tik vėliau pamaciau, kad ir Šveicarijoje, ir Suomijoje, ir kitur yra Rumšiškės, netgi labai gražios, supratau, kad esam ne mažiau ypatingi nei kiti, todėl mūsų tikslas – ne ypatingesniais už kitus ypatinguosius būti, o išlikti globalizacijos verpetuose. Be to, sugebėti eiti sparčiu tempu, išlaikant Lietuvos vėliavą. Tai misija ne tik mums, bet visiems lietuviams. Ir mūsų vaikai, konkuruosiantys su indų, kinų, ispanakalbių, amerikiečių ir kitų tautų vaikais turi išlikti lietuviais, lygiais su kitais savo išsilavinimu, žiniomis, tolerancija, o, be to, nešdami tėvų įduotą trispalvę.

Egzotinė šalis – Lietuva

Grįžkime arčiau namų, į Europą, tiksliau – į Austriją, kur draugus mūsų šaliai „augina“ šaulė sąjūnė (taip vadinamos šaulių studentų korporacijos „Saja“ merginos) Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė, politikos mokslų magistrantė, besimokanti Vienos universitete ir dirbanti Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO).

Šaulė prisipažįsta, kad Lietuvos pristatymas užsieniečiams – jos pagrindinė užduotis, viena iš svarbiausių kasdienio darbo dalių: savo veikla demonstruoti, kad Lietuva

*Pasiruošimas Vienos
dviračių paradui;*

yra visavertė, atsakinga, tarptautinių įsipareigojimų besilaukanti tarptautinės bendruomenės narė, gebanti profesionaliai vykdyti papildomas atsakomybes, tokias kaip pirmininkavimas ESBO 2011 m. ar dabartinis pirmininkavimas ES Tarybai. Ir toji veikla, kaip prisipažįsta sąjūnė, gerai sekasi.

„Beje, kai dirbau kitose įstaigose, visad jaučiau, kad be asmeninio vertinimo, visada esu įvertinama papildomai, kaip lietuvi. Sutikti kolegos ir vadovai mėgo palyginti mane su kitais jų pažįstamais lietuviais, ar daryti kokius nors apibendrinimus apie visus mūsų tėvynainius vien iš mano elgesio, charakterio. Tai papildomai įpareigoja to išpūdzio nesugadinti. Kalbėdama ne apie darbo reikalus, nuolat stengiuosi tik gerai atsiliepti apie savo šalį. Labai noriai pasakoju apie mūsų turistines įžymybes, kalbą, istoriją, tikėjimą, virtuvę, orą, kainas – tai dalykai, kurie, kiek pastebėjau, labiausiai domina užsieniečius. Kita vertus, tokių

dalykų kaip ekonominė situacija, nedarbas, korupcija, aukštojo mokslo problemos ir pan. irgi neslepiu ir nesistengiu pagražinti. Tuo pačiu kažkuria prasme taip pateisinu ir save – kodėl šiuo metu nesu Lietuvoje, bet klajoju po užsienius. To paprastai išgirdę daug gražių istorijų apie Lietuvą užsieniečiai iškart paklausia“, – neslepia Skaidrilė.

„Sajos“ narė spėja, kad pasakojimai apie Lietuvą svetimačius sudomina, nes mūsų šalis jiems vis dar „egzotiška“. Austrai dar neturi paplitusių stereotipų apie mūsų šalį, nors neretai lietuvius pavadina „šiauriečiais“ ar „baltiečiais“, priskiria mus Skandinavijos regionui. „Išgirstu daug apgailestaujančiųjų, kad dar niekada nebuvo Lietuvoje ir norinčiųjų keliauti po Baltijos šalis. Susidūriau tik su teigiamomis austrų nuostatomis lietuvių atžvilgiu, tuo džiaugiuosi ir tikiuosi, kad gera lietuvių reputacija išliks ir ateityje“, – spėja Skaidrilė ir šiek tiek apgailestauja, kad konkretaus pavyzdžio, jog „būtent po mano pasakojimo kas nors nuvyks aplankyti Lietuvos, neturiu.“

Į klausimą apie norą ar būtinybę gyvenant svetimose šalyje saugoti tai, ką brangiausio atsivežei iš tėvų namų – savąją tapatybę, Skaidrilė atsako: „Stengiuosi neprarasti gimtosios kalbos įgūdžių: taisyklingai rašyti ir kalbėti, žinias kasmet pasitikrinu rašydama „Nacionalinį diktantą“ Lietuvos ambasadoje. Darbe, tiesa, to retai reikia, tačiau, esu įsitikinusi, man, lietuvei, tai privalu. Domiuosi Lietuvos aktualijomis, visados einu balsuoti, kasdien bendrau-

ju su artimaisiais, likusiais Lietuvoje, dalyvauju Lietuvos ambasados, Austrijos lietuvių renginiuose, einu stebėti sporto varžybų, kai atvyksta Lietuvos komandos. Bene paskutinis iš renginių, į kurį atvykome keliese, pasipuošę Lietuvos vėliavėlėmis, kita simbolika – Vienos dviratininkų paradas. Jame dalyvaujame kasmet. Kartais savo bendradarbius bei naujuosius draugus „pratinu“ prie savo šalies: vaišinu lietuvišku bulvių plokštainiu, iš Lietuvos atsivežtomis vaisėmis: saldumynais, žolelių arbata.“ Gyvenimo džiugesį spinduliuojanti šaulė teigė itin gerbianči visus tautiečius, kurie, išvykę iš Lietuvos, jos ne išsižada, o didžiuojasi sava šalimi, skleidžia geras žinias apie trumpesniems ar ilgesniems metams paliktai Tėvynę – taip buria mums nepažįstamus, tačiau draugus.

Nors prisipažįsta, kad po kelionių į Vieną grįžusi jaučiasi parkeliavusi namo, tačiau ateities su Austrija nesiejanti. „Matydami Austrijos tvarką, lietuviai gali daug ko išmokti, o geriausias pamokas ir patarimus parvežti į Lietuvą“, – mano Skaidrilė.

Visai neseniai teko dar kartą grožėtis Lietuva drauge su lietuviškai suprantančiais, tačiau sunkokai kalbančiais žmogučiais. Kiek padvejojęs ir save amerikiečiu įvardijęs vienas septynmetis netramdydamas smalsumo įvįjais laiptais skuodė vienos, stačiais – kitos mūsų pilies viršūnėn ir iš ten žvelgė į vieno iš savo tėvų gimtinę. Nemanau, kad vaizdas pritrenkė: nežinia, koks jis turėtų būti, kad šiuolaikinį vaiką priverstų nustebti. Tačiau eksponatas Gedimino pilyje – kalavijas metalo šarvus „dėvinčio protėvio“ rankose – privertė sutrikti. Periferiniu matymu sekiau vyksmą: vaikas kelis kartus bandė niekam nematant prieiti prie eksponato ir pasimatuoti su... kalaviu. Šio rankena didingai, o gal ir grėsmingai, stiebėsi virš žmogelio viršugalvio. Neįtikėtina! „Matai, kokie mūsų, o taip pat ir tavo, protėviai buvo?“ – negalėjau nepasiteirauti, nors atsako visai nelaukiau. Ką mąstė ir netardžiau.

Lolita Sipavičienė

Apie mus rašo

WWW.15MIN.LT Straipsnyje „Nuobodų darbą draudimo bendrovėje į kariuomenę iškeitusi pėstininkė: didžiuojusi, kad dalyvavau NATO pratybose „Steadfast Jazz“ rašoma apie Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės šaulę Gintarę Kliopmanaitę.

DĖKOJAME

Generolo Teodoro Daukanto jūros šaulių kuopos vadui **SIGITUI SAVICKUI IR ŠAULIAMS** už 1000 JAV dolerių auką Lietuvos šaulių sąjungai.

LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis

Vertingos knygos sutiktuvės – visada šventė

Istoriją galima atrasti iš naujo ir iš naujo, į ją galima žvelgti įvairiais rakursais, todėl knygų apie istorinius įvykius niekada nebus per daug. Ypač tuo atveju, jeigu praeities įvykiai interpretuoti taip „kaip reikia“, o ne taip, kaip buvo iš tiesų.

Istorinė Lietuvos prezidentūra, kurioje vyko akademi-ko, tautotyriminko profesoriaus Romualdo Griciaus knygos „Lietuvių tautos išlikimo drama“ pristatymas, su-traukė nemažai kauniečių: žmonių, kurie patys gali dalytis keliasdešimties metų senumo istorija, nes yra jos dalis, bei jaunimo, o tai itin džiugina, kuris istoriją tik pradeda kurti. Todėl, ko gero, jiems, Vytauto Didžiojo universiteto stu-udentams, Istorikų klubo nariams, ir buvo patikėta pristatyti naują knygą, suteikta galimybė plačiai polemizuoti su jos

autoriumi. Beje, ne vien tik jiems: kalbančiųjų bei disku-tuojančiųjų atsirado ištis nemažai. Vienas jų – signataras Algirdas Patackas – pasidžiaugė knygos autoriaus baltiš-kosios kultūros ištakų, tautos savasties paieškomis, naujo-mis įžvalgomis. Seimo nario pastebėjimas apie šiandieni-nius istorikus, apdovanojamus kitų valstybių už savo šalies bei kultūros niekinimą, vėliau išskėlė itin aktualų klausimą: kokios istorijos šiandien mokomas akademinis jaunimas.

Pasisakęs prof. R. Grigas kalbėjo ne tik apie knygos atsiradimą, bet nuoširdžiai džiaugėsi vienais pirmųjų skai-tytojų, ją pristatiusių studentų pastebėjimais bei susido-mėjimu. Vadinasi, atliktas darbas reikalingas.

„Vermės“ ir „Diemedžio“ leidyklų išleistoje knygoje prof. Romualdas Grigas kalba apie lietuvių tautos skau-dulius, jos šviesiąją aurą ir turtingą praeities dvasinę kul-tūrą. Tautos ir Tėvynės likimas atskleidžiamas per nuo-latinį socialinių santykių dramatiškumą ir būties tragizmą. Profesorius kviečia skaitytoją kartu mąstyti ir diskutuo-ti. „Jeigu tu nežinai ir nenori žinoti savo tautos istorijos, širdimi neišgyveni skaudaus jos aido – tu prarandi dalį žmogiškosios vertės“, – teigia knygos autorius.

„Trimito“ informacija

UŽJAUČIAME

Mes visi bejėgiai prieš lemtį ir mirtį, tačiau bent šia užuojauta norime palengvinti praradimo skausmą. Skausmo ir netekties valandą, Kosove žuvus mylimam sū-nui **AUDRIUI**, nuoširdžiai užjaučiame Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos šaulę Eglę Šenavičienę ir visus artimuosius.

LŠS vadovybė, Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės štabo darbuotojai ir Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

Netekties valandą, mirus šauliui **JONUI VYTAUTUI VELYKIUI**, artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Mirus garbės šauliui **VIKTORUI OMLEVIČIUI**, nuošir-džią užuojautą reiškiame šeimai bei artimiesiems.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Mirus aktyviai šaulei **ANELEI LECKAITIENEI**, an-samblio „Jovaras“ narei kartu su šeima ir artimaisiais dėl skaudžios netekties liūdi

LŠS vadovybė ir Pilviškių 4-osios kuopos šauliai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjau-čiame šaulę Viliją Danilevičę dėl mylimo tėvelio mirties.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės vadas, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį Algirdą Bartušką, mylimai žmonai mirus, netekties valandą nuoširdžiai užjaučia

LŠS vadovybė ir Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės 3-osios kuopos šauliai

LŠS CV NUTARIMAI, VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

2013 m. rugsėjo 4 d. – spalio 31 d.

LŠS vado įsakymais I laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanotas už ilgametę, uolią ir sąžiningą tarnybą bei asmeninį indėlį vykdant Sąjungos užduotis ir reprezentuojant LŠS valstybinių ir kitų renginių metu LŠS štabo Garbės sargybos kuopos Garbės sargybos būrio vadas Saulius Slavinskas.

LŠS vado įsakymais II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: už ilgametę, uolią ir sąžiningą tarnybą vykdant Sąjungos užduotis ir reprezentuojant LŠS valstybinių ir kitų renginių metu LŠS štabo Garbės sargybos kuopos Garbės sargybos būrio būrininkas Saulius Bukauskas, IV skyriaus vado pavaduotojas Tomas Juraitis, skyriaus vadas Aidas Šidlauskas.

LŠS vado įsakymais III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanoti: už šauliškų tradicijų puoselėjimą, sąžiningumą, uolumą ir aktyvų dalyvavimą šaulių veikloje Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės 5-osios kuopos šaulys Alfonsas Motuzas, 5-osios kuopos vadas Arūnas Juška; Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šaulys Skirmantas Andriušis; Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos šauliai Aldona Jonikas, Marija Lekys, Severinas Dubininkas; už aktyvią ir nuoširdžią pagalbą darbe su šauliais, už šauliškos veiklos propagavimą Krašto apsaugos savanorių pajėgų Priskėlimo apygardos 6-osios rinktinės 604 pėsstininkų kuopos vadas kpt. Nerijus Urnikis; už uolią ir sąžiningą tarnybą vykdant Sąjungos užduotis ir reprezentuojant LŠS valstybinių ir kitų renginių metu LŠS štabo Garbės sargybos kuopos Garbės sargybos būrio šaulys Rytis Radzevičius; už ilgametę, uolią ir sąžiningą tarnybą vykdant Sąjungos užduotis ir reprezentuojant LŠS valstybinių ir kitų renginių metu LŠS štabo Garbės sargybos kuopos Garbės sargybos būrio šaulys Valdas Kilpys; už pavyzdinę ir sąžiningą šaulišką tarnybą, uolų šauliškų pareigų vykdymą Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės Panevėžio 3-iosios kuopos šaulys Feliksas Kiela; už ilgametę ir nepriekaištingą šaulišką tarnybą, didelį asmeninį indėlį, organizacinius sugebėjimus, pasiaukojimą atstatant partizanų žemines bei jų nuolatinę priežiūrą Pasvalio 7-osios kuopos šaulys Algis Tarvydas; už pavyzdinę ir sąžiningą šaulišką tarnybą, darbštumą, sumanų bei atsakingą šauliškų pareigų vykdymą Kupiškio 5-osios kuopos šaulys Juozas Vilčinskas; už aktyvią veiklą, jaunųjų šaulių ugdymą, išradinę veiklos organizavimą ir koordinavimą bei šauliškumo puoselėjimą Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotoja Renata Kalinauskaitė; už aktyvią organizacinę veiklą ir jaunųjų šaulių ugdymą Ukmergės 2-osios šaulių kuopos vadas Alminas Sinevičius; už jaunųjų šaulių ugdymą, iniciatyvumą ir inovatyvumą bei pastangas garsinti LŠS vardą Vilniaus „Geležinio vilko“ kuopos vadas Andrius Šmailis; už ilgametę aktyvią veiklą ir jaunųjų šaulių ugdymą Elektrėnų 1-osios LDK Algirdo kuopos vadas Valdas Petraitis; už aktyvią veiklą, šauliškumo puoselėjimą, iniciatyvumą LŠS renginiuose Vilniaus šaulių kuopos šaulys Bronius Poškus; už aktyvią ilgametę veiklą, sąžiningą ir atsakingą vadovavimą Vilniaus šaulių kuopos šaulys Darius Leinartas; už aktyvų dalyvavimą šauliškoje visuomeninėje ir sportinėje veikloje Vilniaus šaulių kuopos šaulys Martynas Undraitis; už ilgametę veiklą, aktyvų dalyvavimą šauliškoje visuomeninėje veikloje Vilniaus šaulių kuopos būrio vadė Regina Vrubliauskienė; už ilgametę aktyvią veiklą ir jaunųjų šaulių ugdymą 13-osios Švenčionių kuopos vadas Anatolij Sivoj; už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą, stropiai atliekamas šaulio pareigas Vilniaus šaulių kuopos šaulys Pranas Burgis; už aktyvią veiklą, prisidėjimą prie jaunųjų šaulių ugdymo ir šauliškumo puoselėjimą Švenčio-

nių 13-osios šaulių kuopos šaulys Regimantas Diržinauskis; už aktyvią veiklą, jaunųjų šaulių ugdymą ir šauliškumo puoselėjimą Trakų šaulių kuopos vado pavaduotojas Kęstutis Blaževičius; už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą, stropiai atliekamas šaulio pareigas Vilniaus šaulių kuopos šaulys Kazimieras Vaclovas Bernius; už aktyvią veiklą ir šauliškumo puoselėjimą, stropiai vykdomas pavestas užduotis Vilniaus šaulių kuopos vado pavaduotojas Romas Akelaitis ir šaulė Marijona Sėjūnaitė.

LŠS vado įsakymais Lietuvos šaulių sąjungos vado padėkos įteiktos: už nuoširdumą ir rodomą iniciatyvumą plėtojant šaulišką veiklą Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės 5-osios kuopos šauliams Kazimierui Jankauskui, Petrui Liašuk, Adolfui Streckiui, Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės vado pavaduotojai Daliai Ragauskienei; už pavyzdinę ir sąžiningą šaulišką tarnybą, asmeninį indėlį propaguojant šaulišką veiklą Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje Generolo Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos šauliams Pranciškui Gaveikai, Vincui Zenkui, Petrui Valiui, Juozui Mariui, Petrui Baranauskui, Sigitui Astrauskui, Angelei Mikalauskaitei, Stasei Paulauskas, Valentinai Astrauskas; Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės Pajevonių šaulių 2-osios kuopos vadui Gediminui Besikirskui, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos vadui Edmundui Pranckevičiui, Pilviškių šaulių 4-osios kuopos vadui Algirdui Rapulskiui, Šakių šaulių 5-osios kuopos vadui Antanui Ramučui Stanaičiui, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šauliui Algimantui Samuoliui, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šauliui Anicetui Varnui, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šauliui Juozui Griniui, Marijampolės šaulių 3-iosios kuopos šauliui Elvyrai Krims, Marijampolės jaunųjų šaulių 8-osios kuopos vadui Audriui Dubickui, Kudirkos Naumiesčio šaulių 10-osios kuopos vadui Antanui Varankovui, Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadui Romualdai Ramanauskui, Kalvarijos šaulių 1-osios kuopos vadui Mindaugui Lietuvininkui; už pagalbą Lietuvos šaulių sąjungai Lietuvos kariuomenės Depų tarnybos Ruklos depo sandėlių centro I sandėlių skyriaus sandėlininkei vyr. srž. Irinai Grundienei, Lietuvos kariuomenės Depų tarnybos Ruklos depo sandėlių centro I sandėlių skyriaus sandėlininkui srž. Remigijui Lužinui, Lietuvos kariuomenės Depų tarnybos Ruklos depo sandėlių centro I sandėlių skyriaus sandėlininkui srž. Karoliui Prielgauskui; už uolią ir sąžiningą tarnybą Sąjungos užduotis ir reprezentuojant LŠS valstybinių ir kitų renginių metu LŠS štabo Garbės sargybos kuopos Garbės sargybos būrio šauliams Vidui Marcinauskui, Gerardui Kvedarui, Aleksandrui Stepanenko; už istorinės atminties saugojimą, asmeninį indėlį plėtojant rinktinės jaunųjų šaulių veiklą, aktyvų bei dalykišką bendradarbiavimą Savanorių kapų tvarkymo bendrijos Rokiškio skyriaus pirmininkei Rimantei Norvaišienei.

LŠS vado įsakymais Indrė Meliūnaitė atleista iš Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos vado pareigų nuo 2013-09-10; Simona Berenytė atleista iš Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigų nuo 2013-09-16; Evelina Pranckevičūtė atleista iš Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigų nuo 2013-09-27.

LŠS vado įsakymais Arminas Bielskis priimtas į Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigas nuo 2013-09-17; Andrius Šmailis skiriamas Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Geležinio vilko“ kuopos vado pareigas nuo 2013-09-17; Karolis Dvyllis priimtas į Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės jaunųjų šaulių vado pareigas nuo 2013-09-30.

SVEIKINAME

Šimtmečio proga nuoširdžiausiai sveikiname Garbės šaulį Bronių Vasiliauską. Linkime stiprios sveikatos džiaugiantis nuveiktais prasmingais darbais Tėvynės labui.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės vadas, Pilviškių 4-osios šaulių kuopos šauliai

Šaulius **ALFONSA RUZGĮ** 90-ojo, **ALEKSANDRĄ PALAIMĄ** 80-ojo, **EVALDĄ GEIŠTORAITĮ** ir **JONĄ ŠILINSKĄ** 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, energijos šauliškoje veikloje, gyvenimo džiaugsmų.

LŠS vadovybė, Klaipėdos apskr. jūros šaulių 3-iosios rinktinės vadas, 2-osios kuopos vadas ir šauliai

Garbingo 80-ojo jubiliejaus proga Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos garbės šaulį **VYTAUTĄ PRATAPĄ**.

Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų ir neišsenkamos energijos tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė ir Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno 1-osios kuopos šauliai

Šaulį **ALEKSANDRĄ STARKŲ** 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime prasmingų dienų, ištvermės, sveikatos ir energijos šauliškame bei asmeniniame gyvenime.

LŠS vadovybė, Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Radviliškio kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **ALGIMANTĄ VENGRAITĮ** 75-ojo gimtadienio proga. Linkime geros sveikatos bei prasmingų gyvenimo metų.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 9-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **ARVYDĄ EIMONTĄ** 75-ojo ir **LIUTURĄ TRUMPULĮ** 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 2-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **VYTAUTĄ RĖDERĮ** 65-ojo, **MARIJONĄ BIELIAUSKĄ** 75-ojo ir **GRACIJONĄ DŪDĄ**

80-ojo jubiliejaus proga. Linkime sveikatos, neišsenkamos energijos, laimės, ilgų gyvenimo metų ir stiprybės tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei.

LŠS vadovybė ir Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės „Tvirtovės“ kuopos šauliai

Šaulius **MEČISLOVĄ ŽILKĄ** 60-ojo, **EDMUNDĄ VAINIKONĮ** 70-ojo bei **ALGIRDĄ STANAITĮ** 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ištvermės, ryžto pasirinktame kelyje ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai bei Tėvynei.

LŠS vadovybė, Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių 7-osios kuopos vadas ir šauliai

Rinktinės vado pavaduotoją **ARŪNĄ BUTKEVIČIŲ** 55-ojo gimtadienio proga. Linkime kūno bei dvasios stiprybės atliekant gražius darbus Tėvynei. LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės vadas ir 3-iosios kuopos vadas bei šauliai

Šaulę **EDITĄ PUIDOKIENĘ** 45-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų bei prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

LŠS vadovybė, Marijampolės apskr. šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas ir šauliai

Sukūrusius šaulišką šeimą **MODESTĄ GENYTĘ** ir **MANTĄ SKINKAITĮ**, **SKAIDRILĘ GRIGAITĘ** ir **POVILĄ MOCKEVIČIŲ** bei **NERINGĄ PALEPŠYTĘ** ir **SIMĄ MINKEVIČIŲ**.

*Mylėkit vienas kitą, bet meilės nepaverskit pančiais:
Tegu geriau ji būna jūra, bangaujanti tarp Jūsų sielos krantų.
Pripildykite vienas kito taures, bet negerkite iš vienos.
Duokite vienas kitam savo duonos, bet nevalgykite iš tos pačios riešės. (Kahlil Gibran)*

LŠS vadovybė, broliai ir sesės šauliai

TOMĄ ir **GIEDRĘ MAMENIŠKIUS**, sulaukusius pirmagimio. Linkime ir tvirtai tikime, kad šaulių brolija ir seserija neilgai trukus turės šaunią pamainą. LŠS vadovybė bei Utenos apskr. šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno kuopos šauliai

